

45. Ders

SAYILAR - 3

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Sayılar dört başlık altında incelenir:

- * Müfred sayılar: 1-10 arası
- * Mürekkep sayılar: 11-19 arası
- * Ukûd: 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90
- * Atıflı sayılar: iki sayı arasına vav getirilerek söylenen sayılar

Mürekkep

Sayılar

(11 - 19)

Mürekkep sayılar **birler** ve **onlar**
basamağından oluşur.

Önce birler,
sonra onlar basamağı gelir.

On bir

أَحَدًا عَشَرَ

Onlar basamağı

Birler basamağı

Birisi hariç,
hepsi **fetha** üzere mebnidir.

On bir

أَحَدًا عَشَرَ

Mebni

Cümle içindeki yeri ne olursa olsun,
sonundaki **harekeler** değişmez!

Fetha üzere mebni olmayan sayı,
12 rakamının **birler** basamağıdır.

12 rakamındaki “**iki**” sayısı
müsenna bir isim gibi irab edilir.

Mansub

Mecrur

Merfu'

إِنِّي عَسِرَ

إِنَّا عَسِرَ

Mürekkep sayıdan sonra
gelen kelimeler,
yani sayılanlar,
müfred, mansub ve nekra
olarak gelir.

Müfred

On bir adam

Mansub

Nekra

أَحَدٌ عَشْرَ رَجُلًا

Sayılan

Sayı

Tıpkı كَمْ sorusundan sonra
gelen kelime gibi!

كَمْ رَجُلًا خَرَجَ مِنَ الْمَسْجِدِ؟

Camiden kaç
adam çıktı?

خَرَجَ مِنْ الْمَسْجِدِ أَحَدٌ عَشْرَ رَجُلًا

**Camiden on bir
adam çıktı.**

13-19 arası sayılarda

birler basamağı

sayılanın cinsiyeti ile **zıt** olur.

Onlar basamağı ise,

sayılanın cinsiyeti ile **uyumludur**.

On üç adam

ثَلَاثَةَ عَشَرَ رَجُلًا

Müzekker

Aynı cins

Farklı cins

11 ve **12** sayılarında ise,
birler basamağı da,
onlar basamağı da,
sayılanın cinsiyeti ile **uyumludur**.

On bir adam

أَحَدَ عَشَرَ رَجُلًا

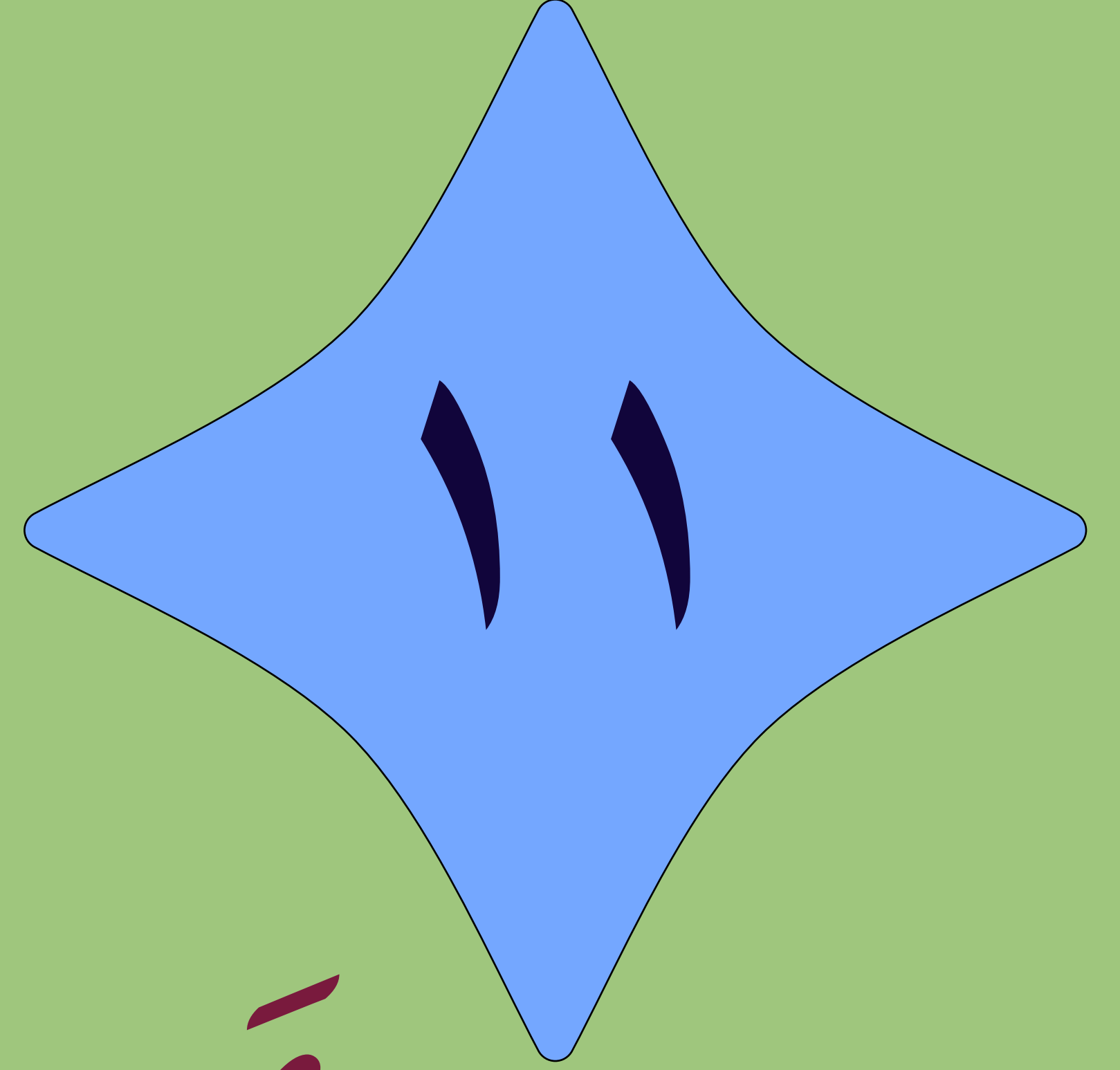
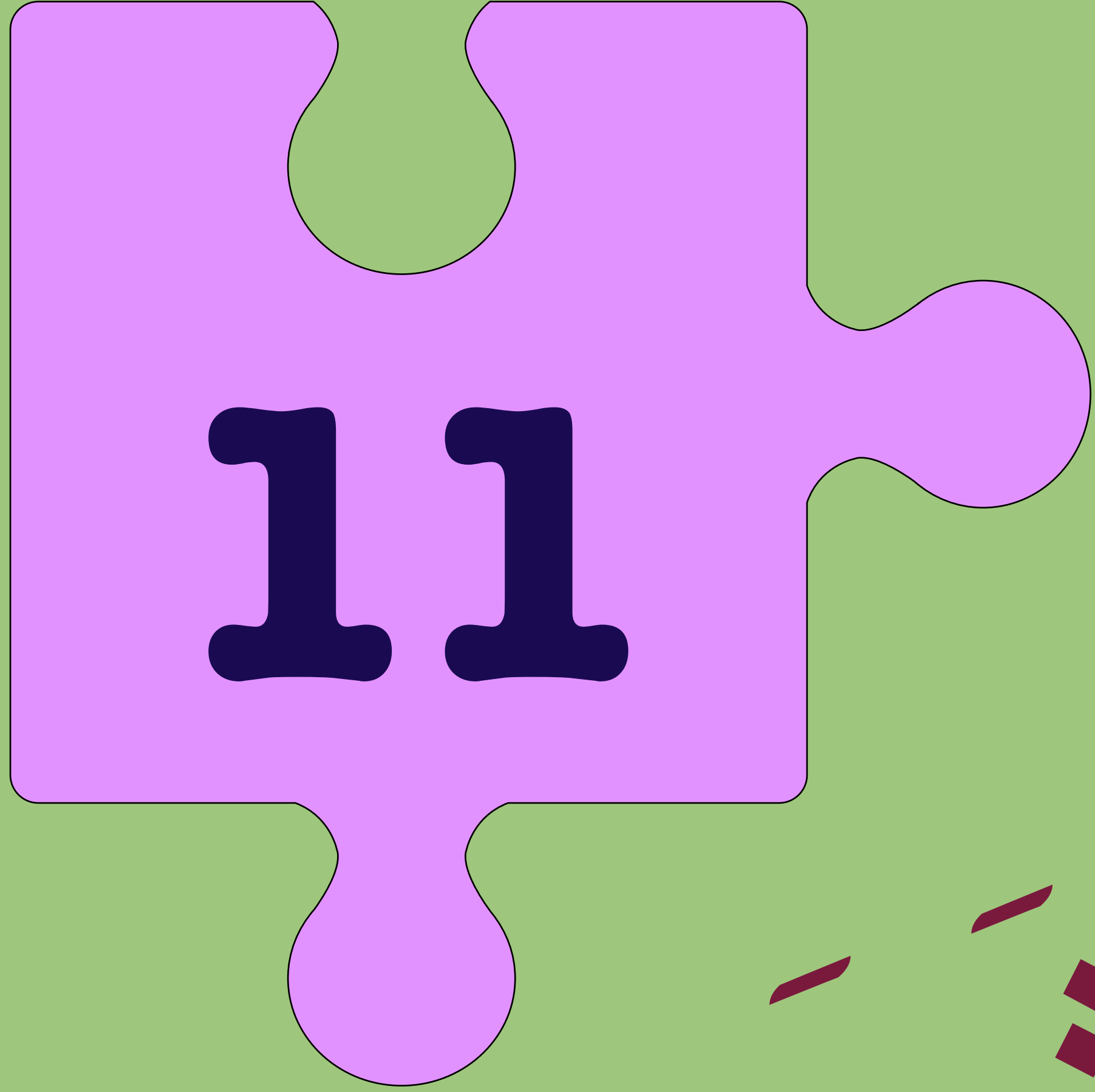
Müzekker

Aynı cins

Aynı cins

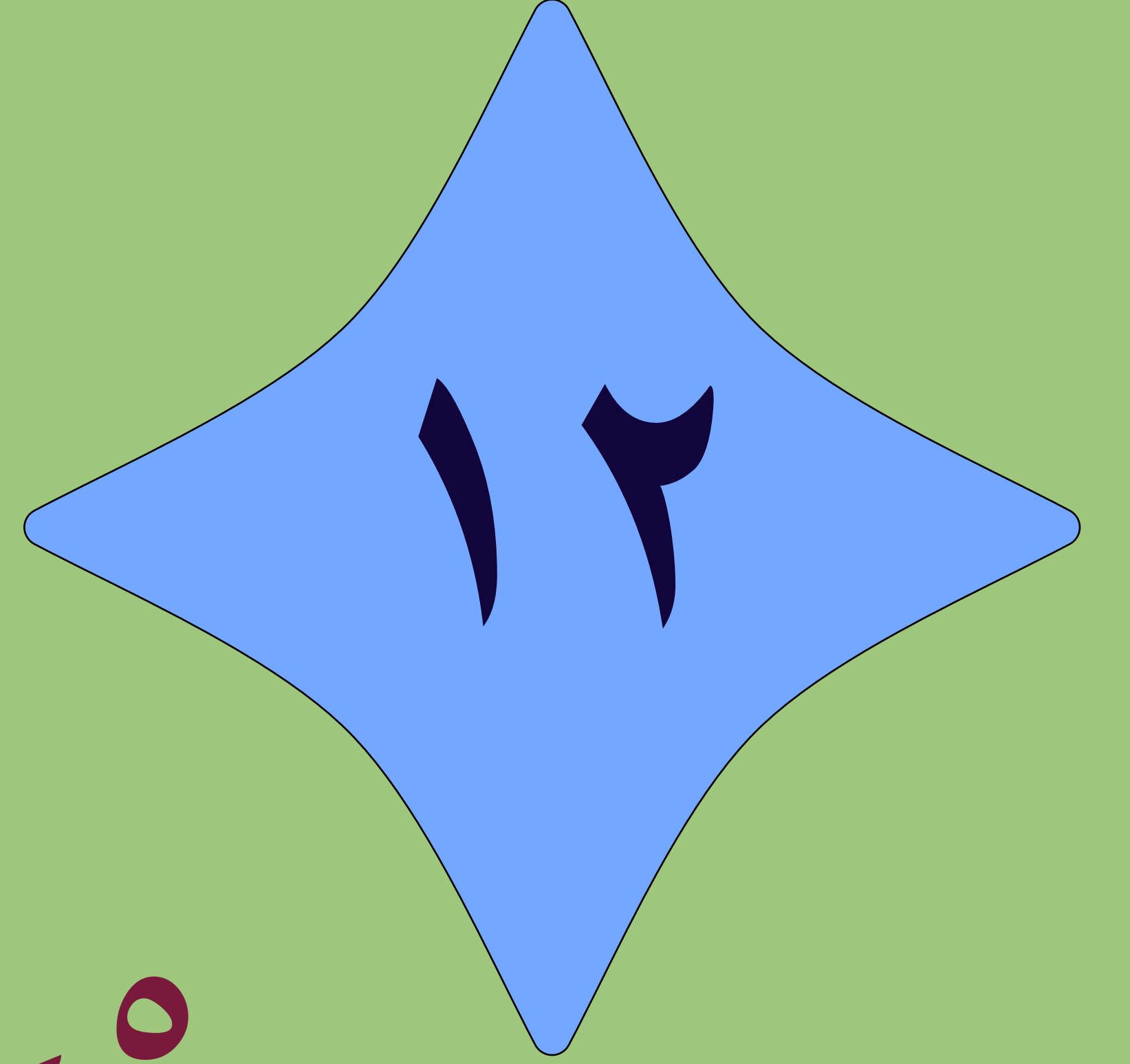
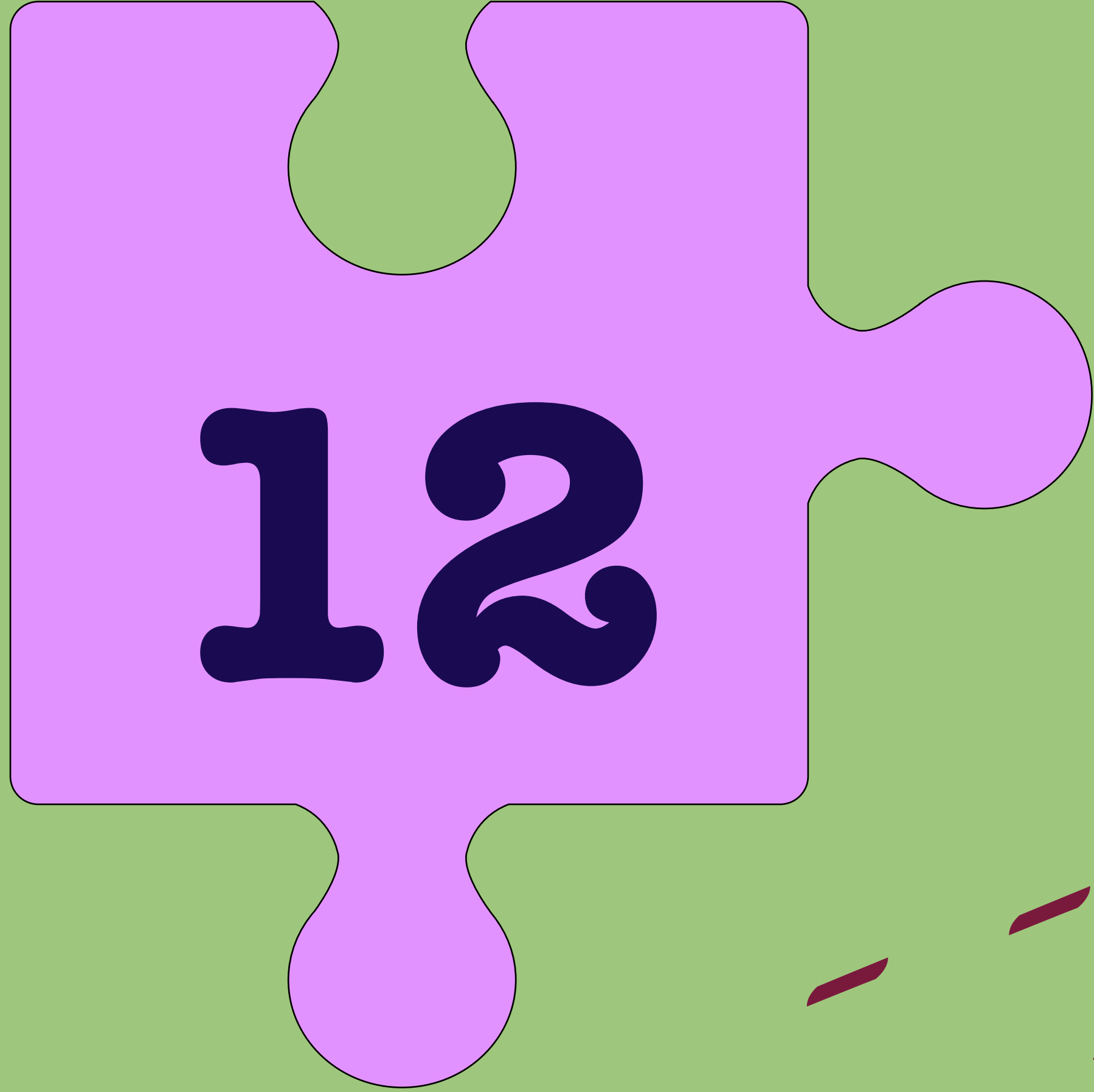
Müzekkeler Sayıları

Müzekker sayılar derken,
müzekker kelimelerle kullanılan
sayıları kasdediyoruz.
Sayının kendisi duruma göre
müennes **olabilir**.

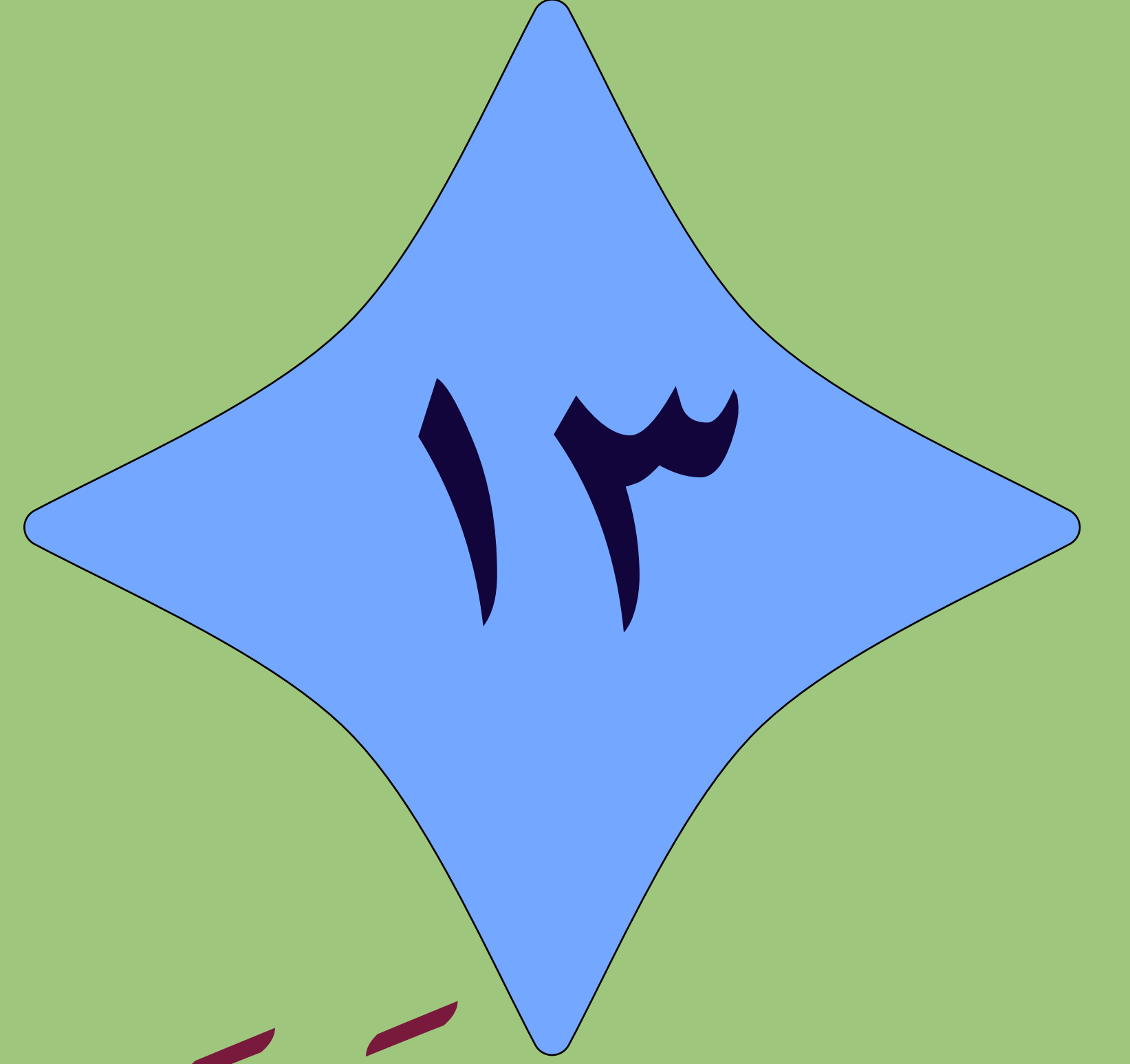
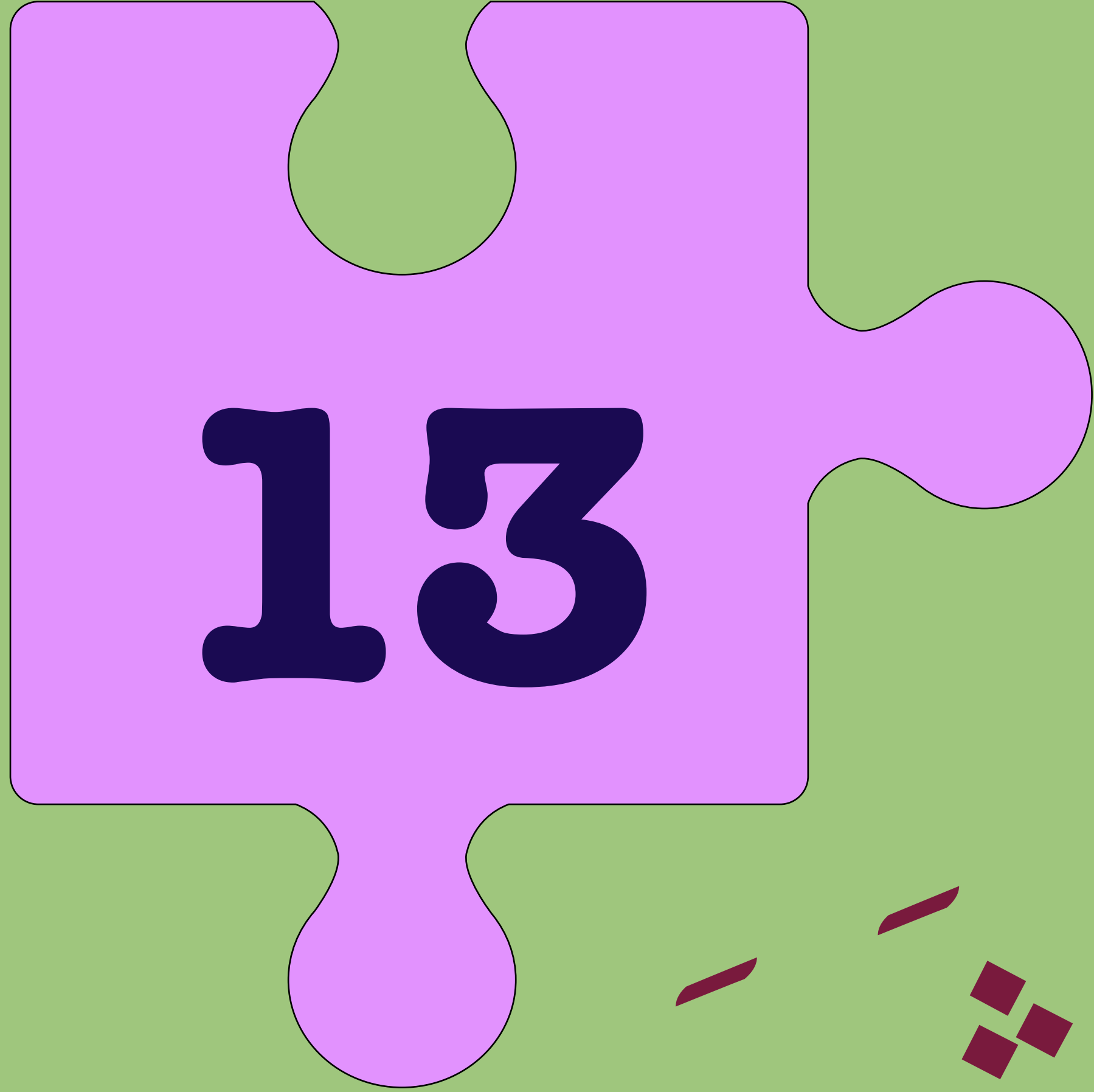

عَشْرَ

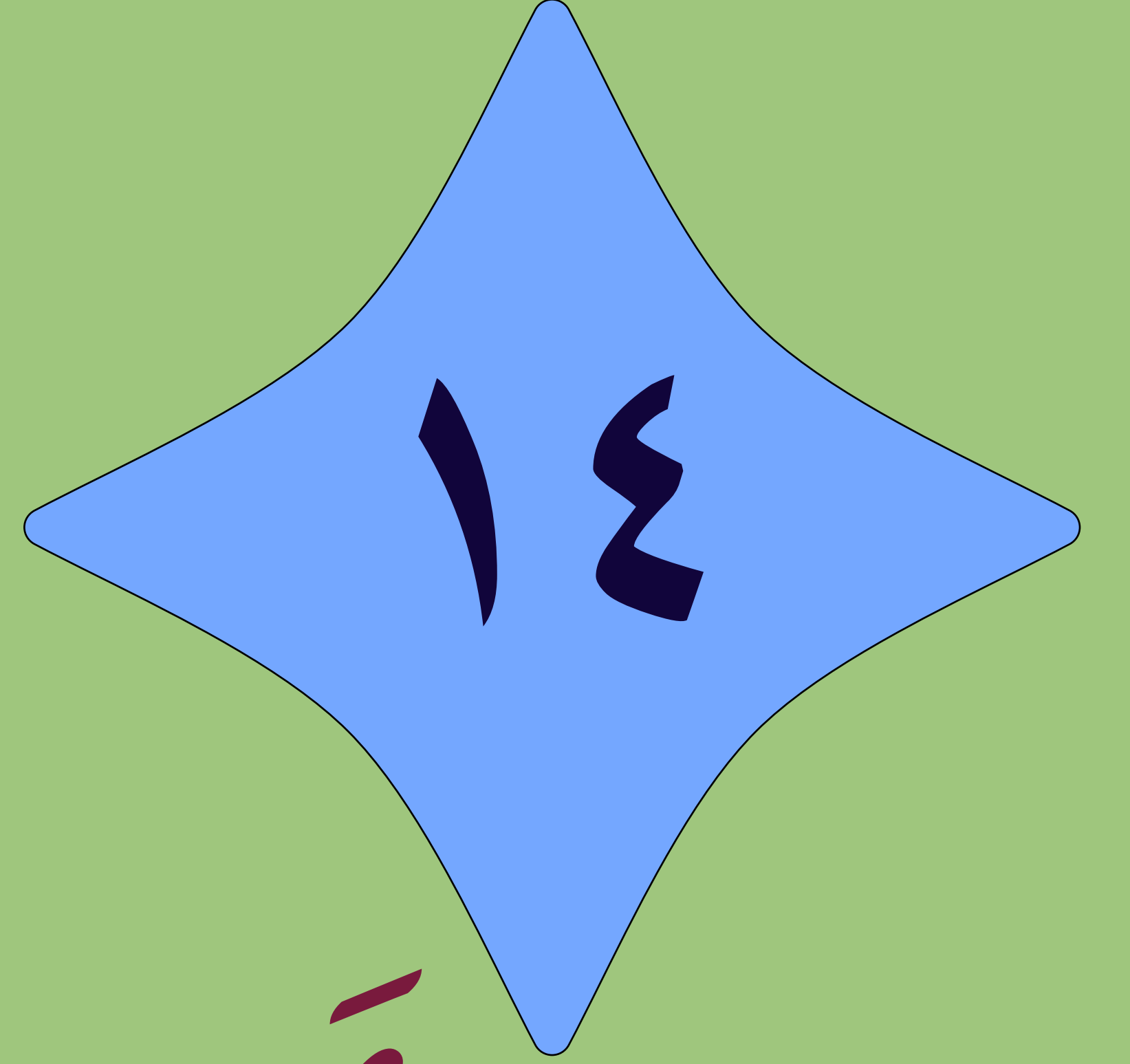
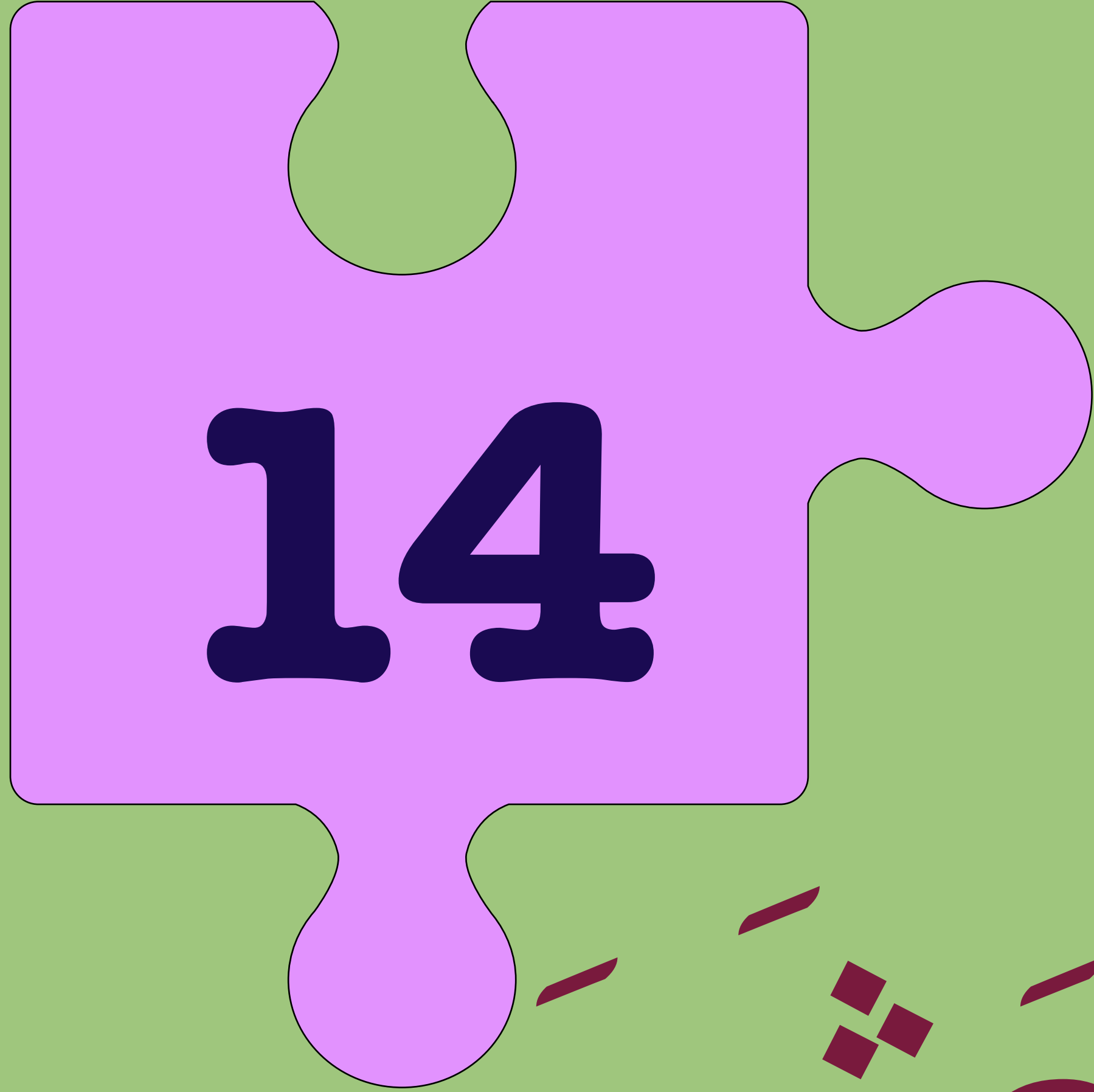
أَحَدًا

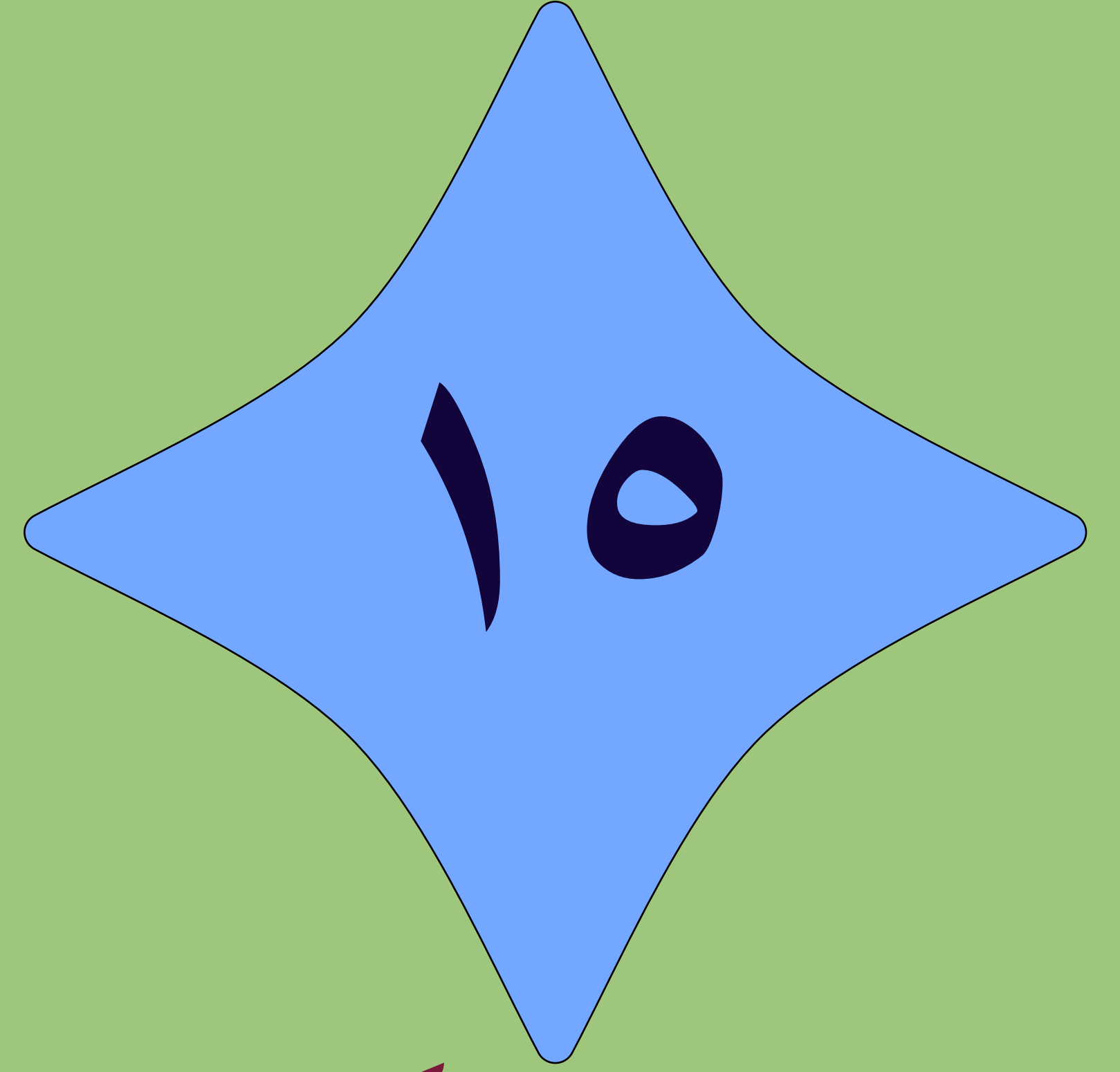
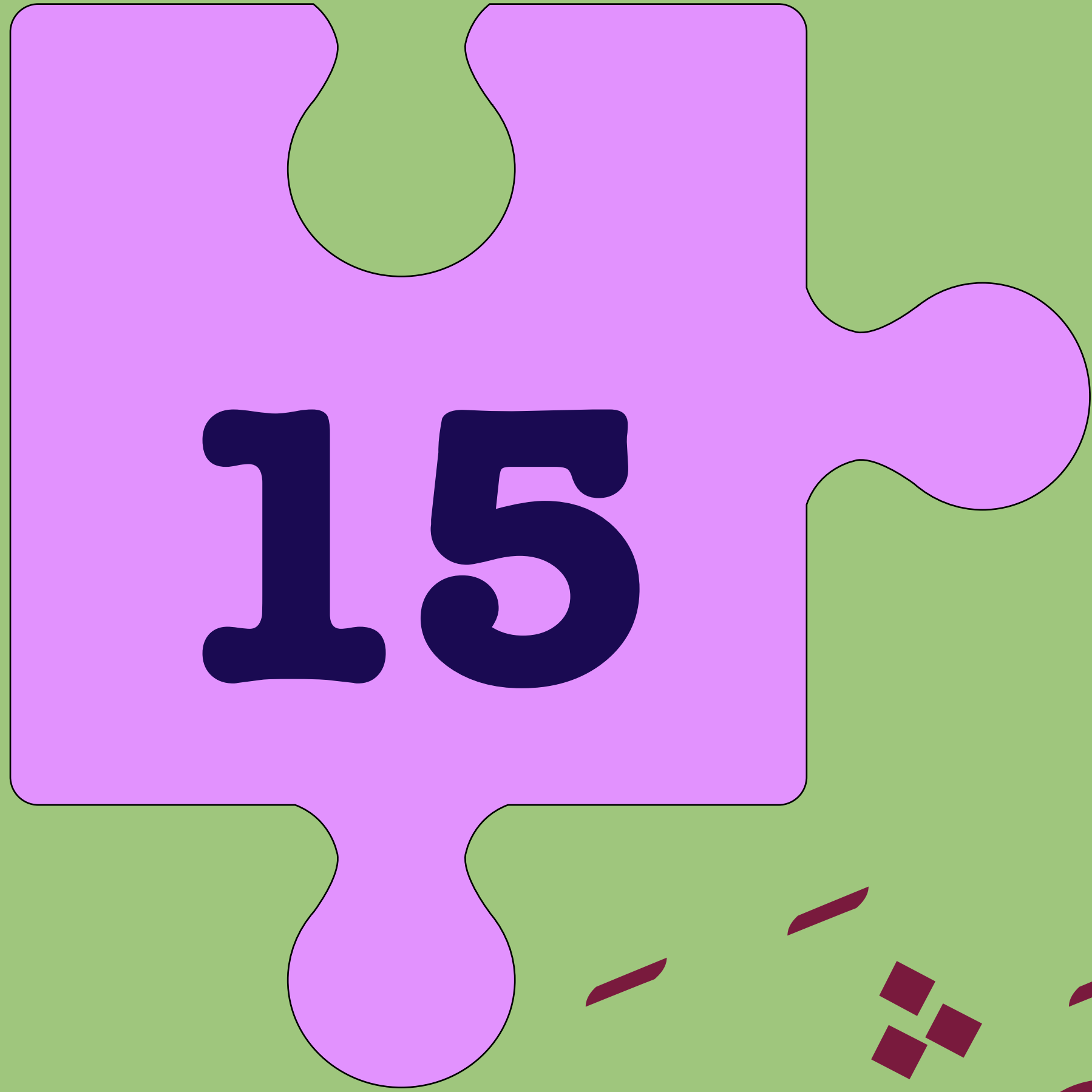
عَشْرَ
إِنشَاء

عَشْرَةَ
ثَلَاثَةَ

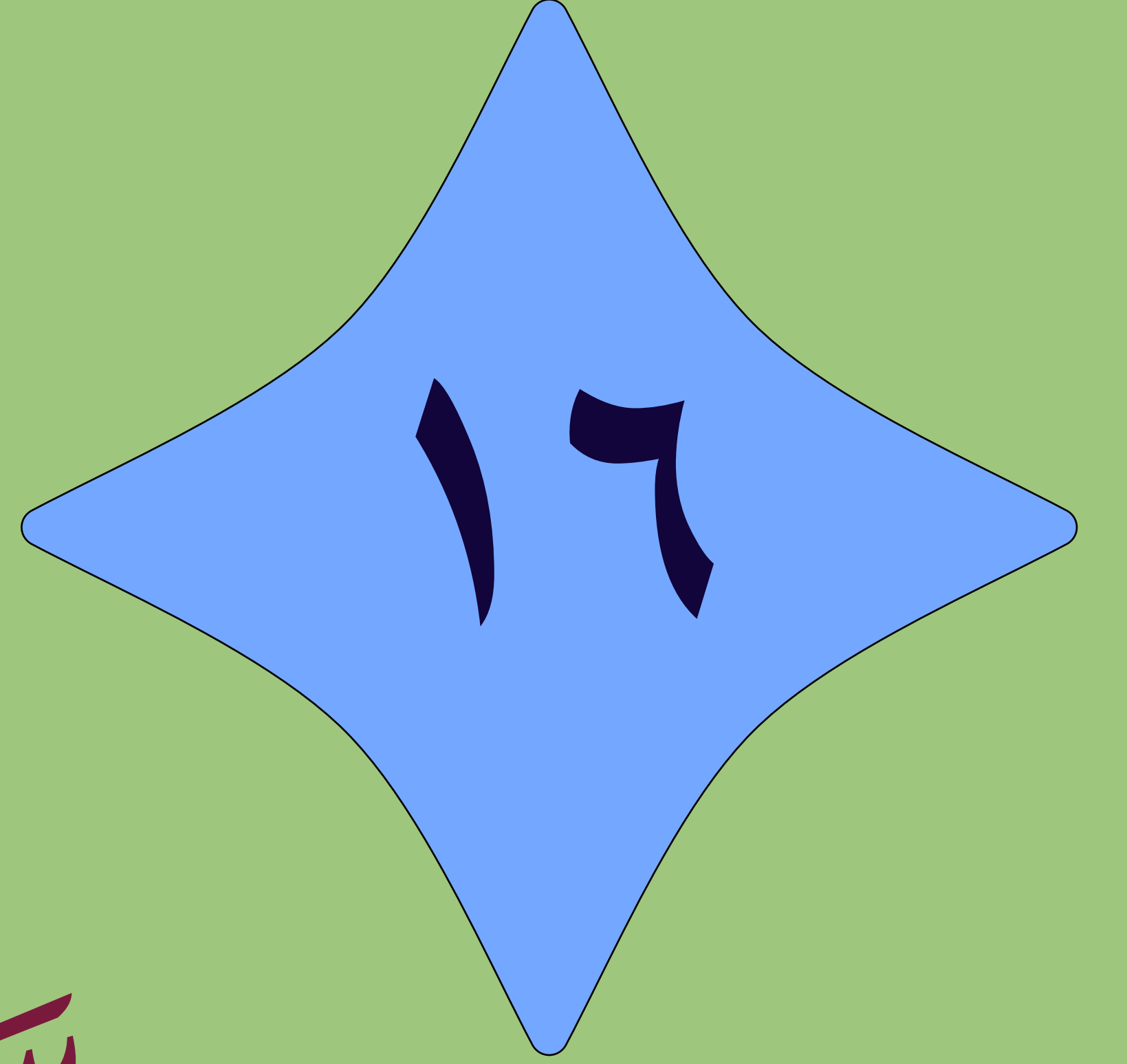
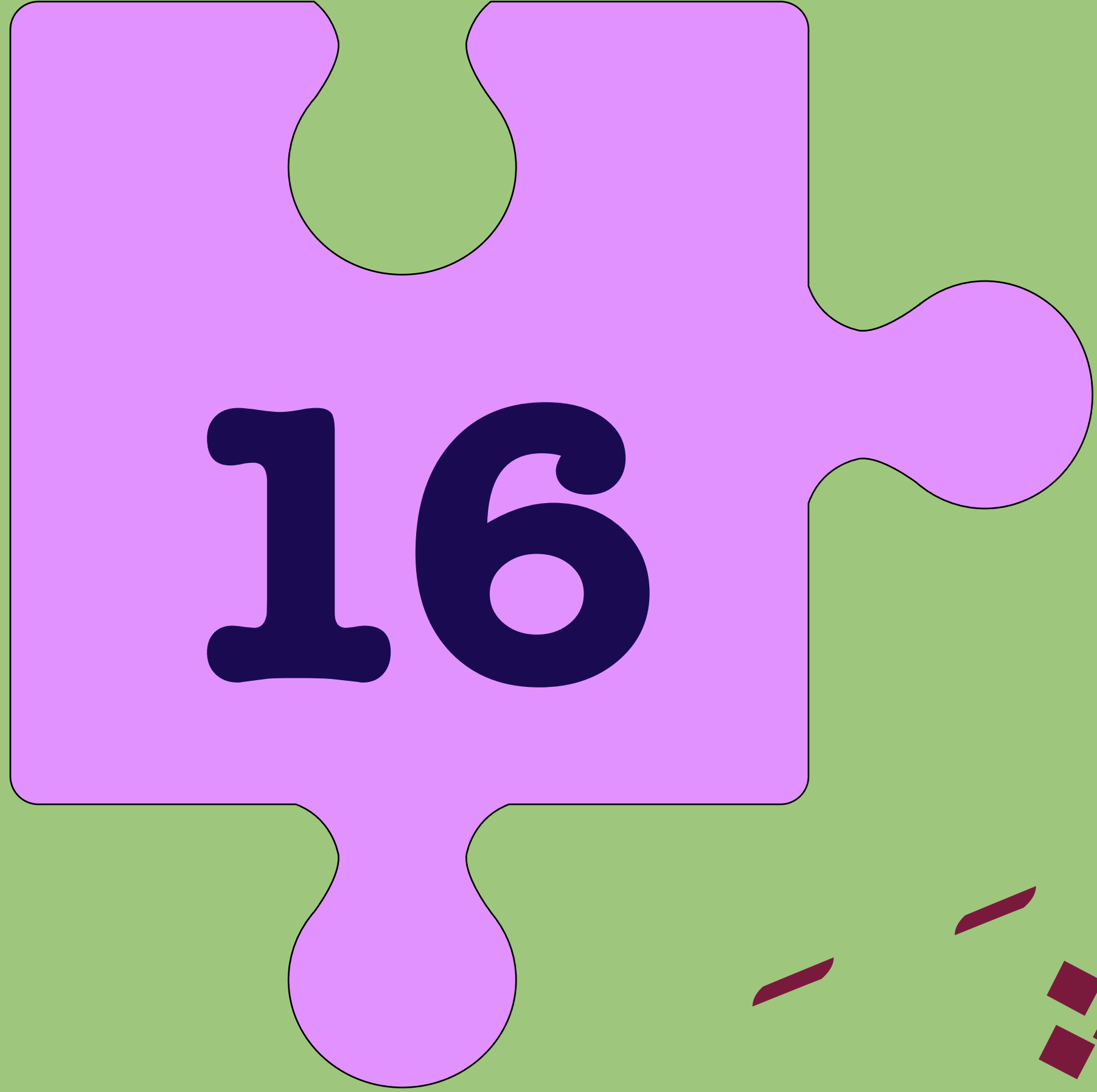

أَرْبَعَةَ عَشَرَ

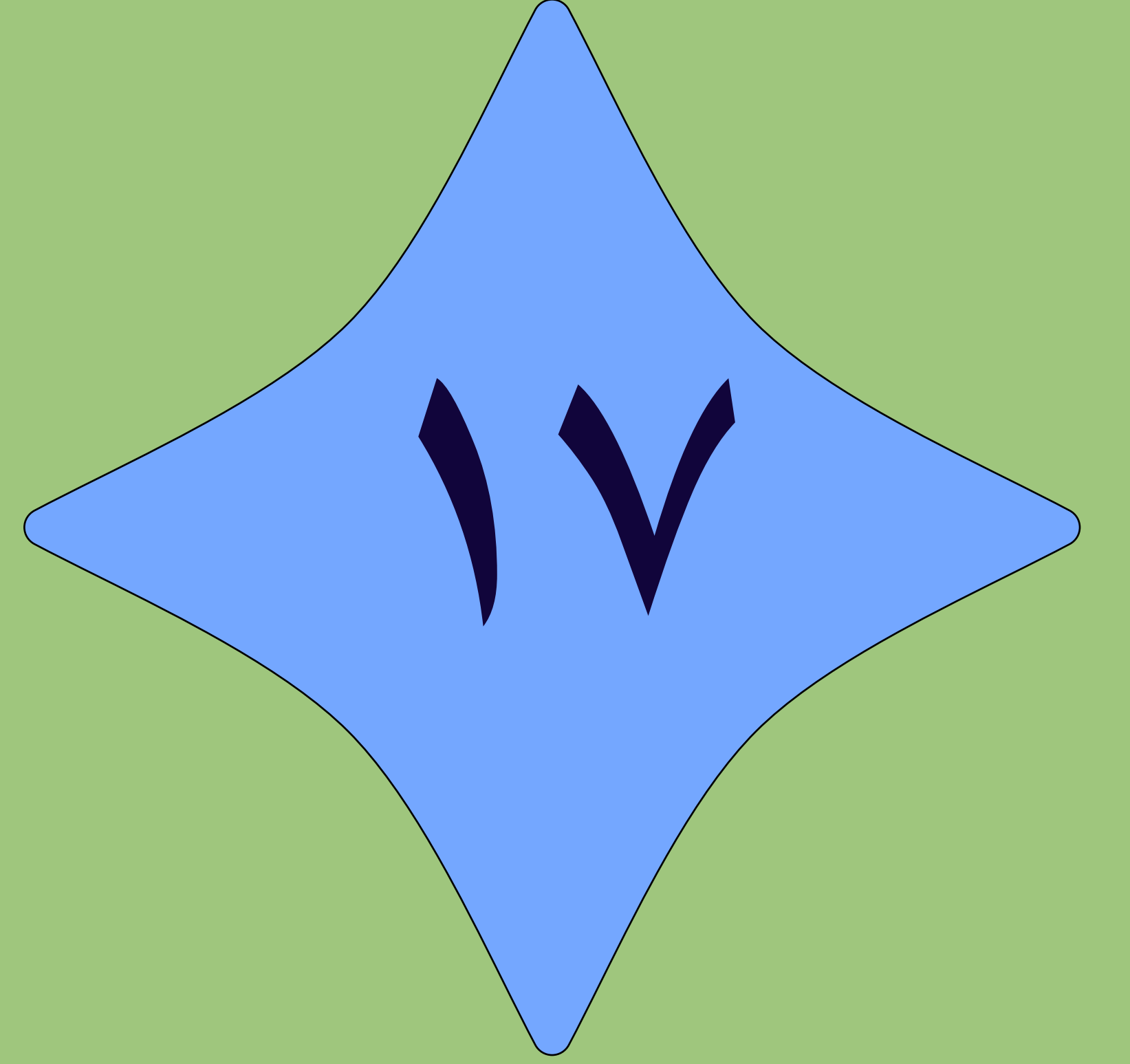
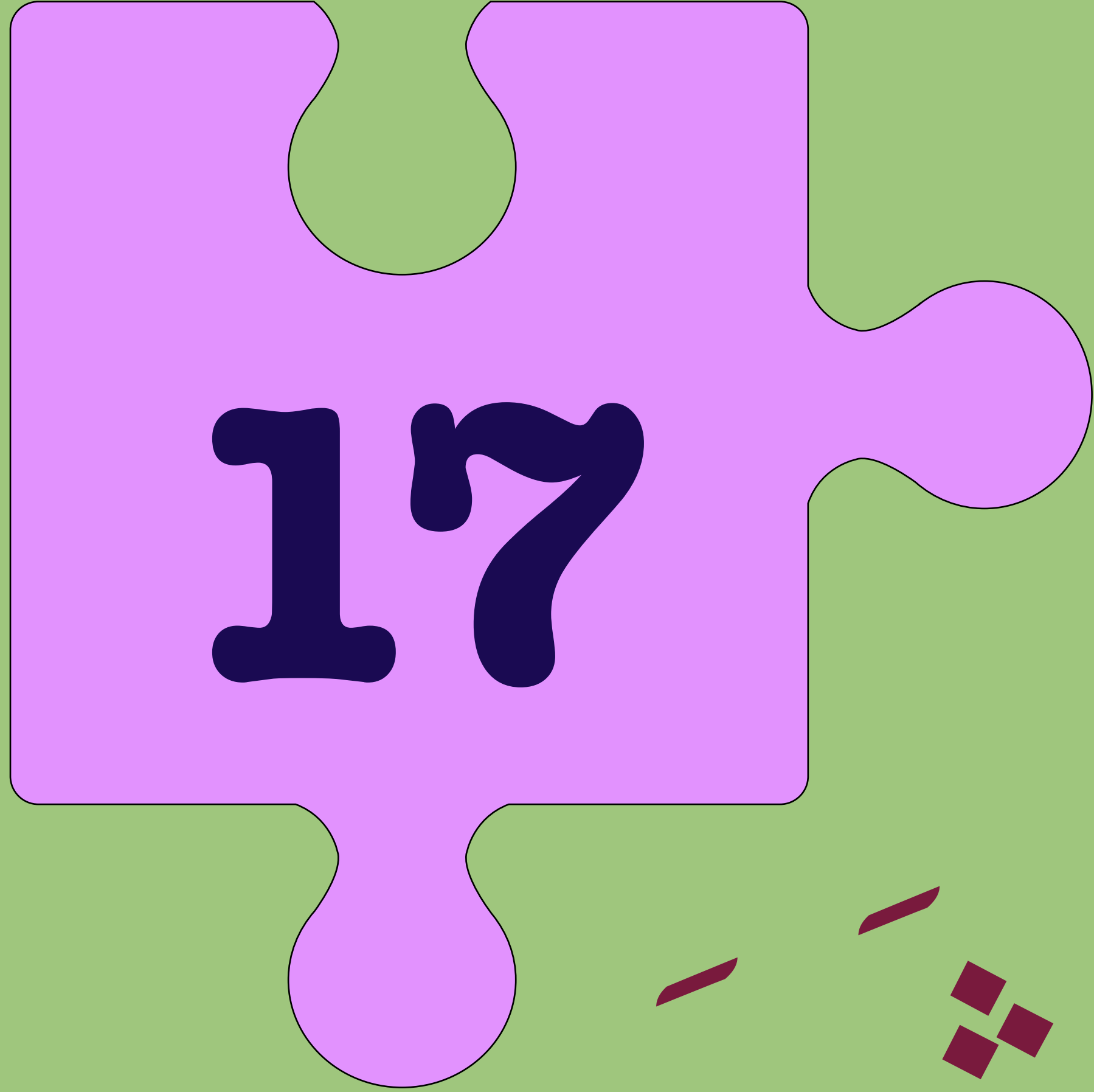

عَشْرَ

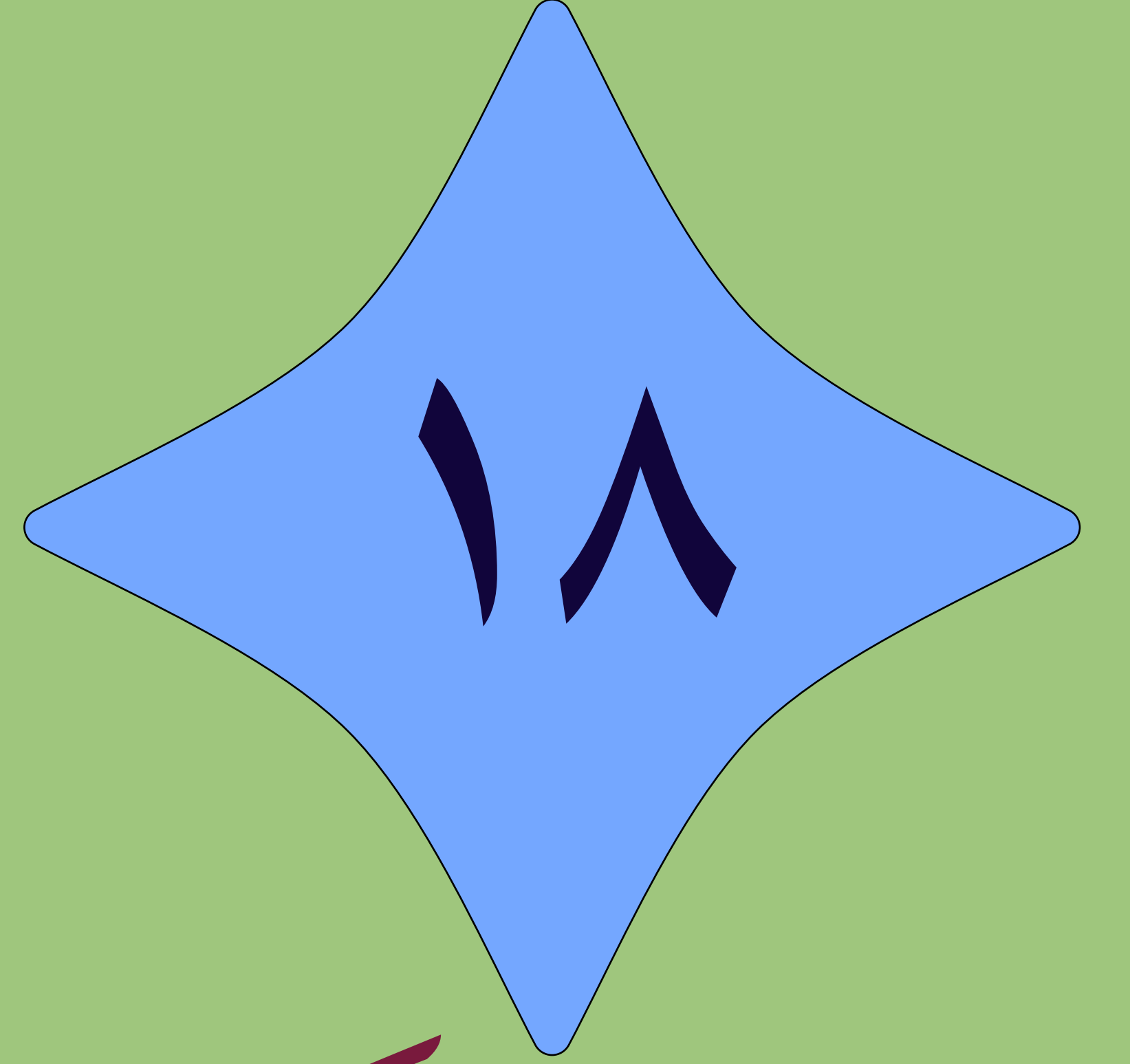
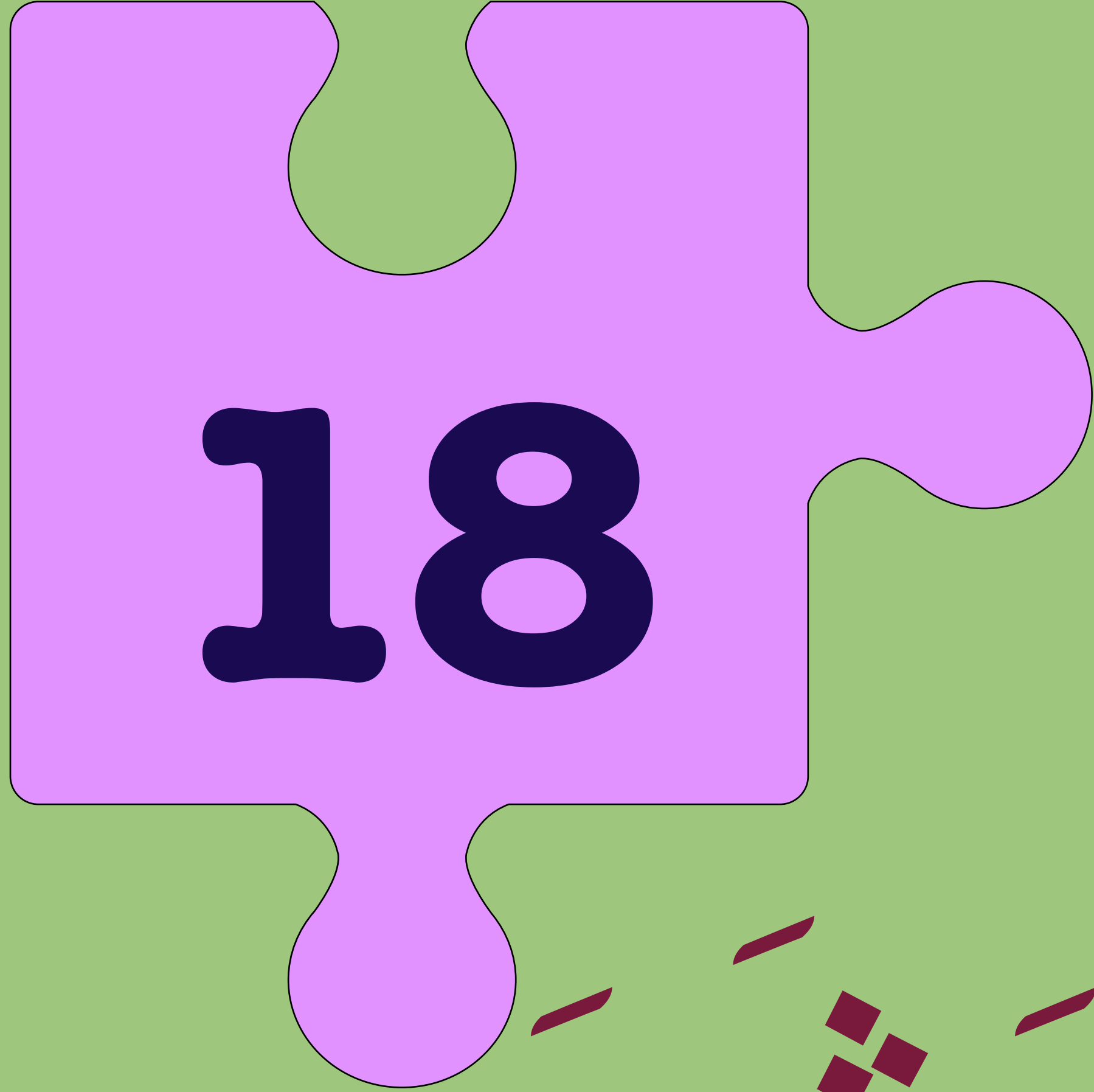
خَمْسَةَ

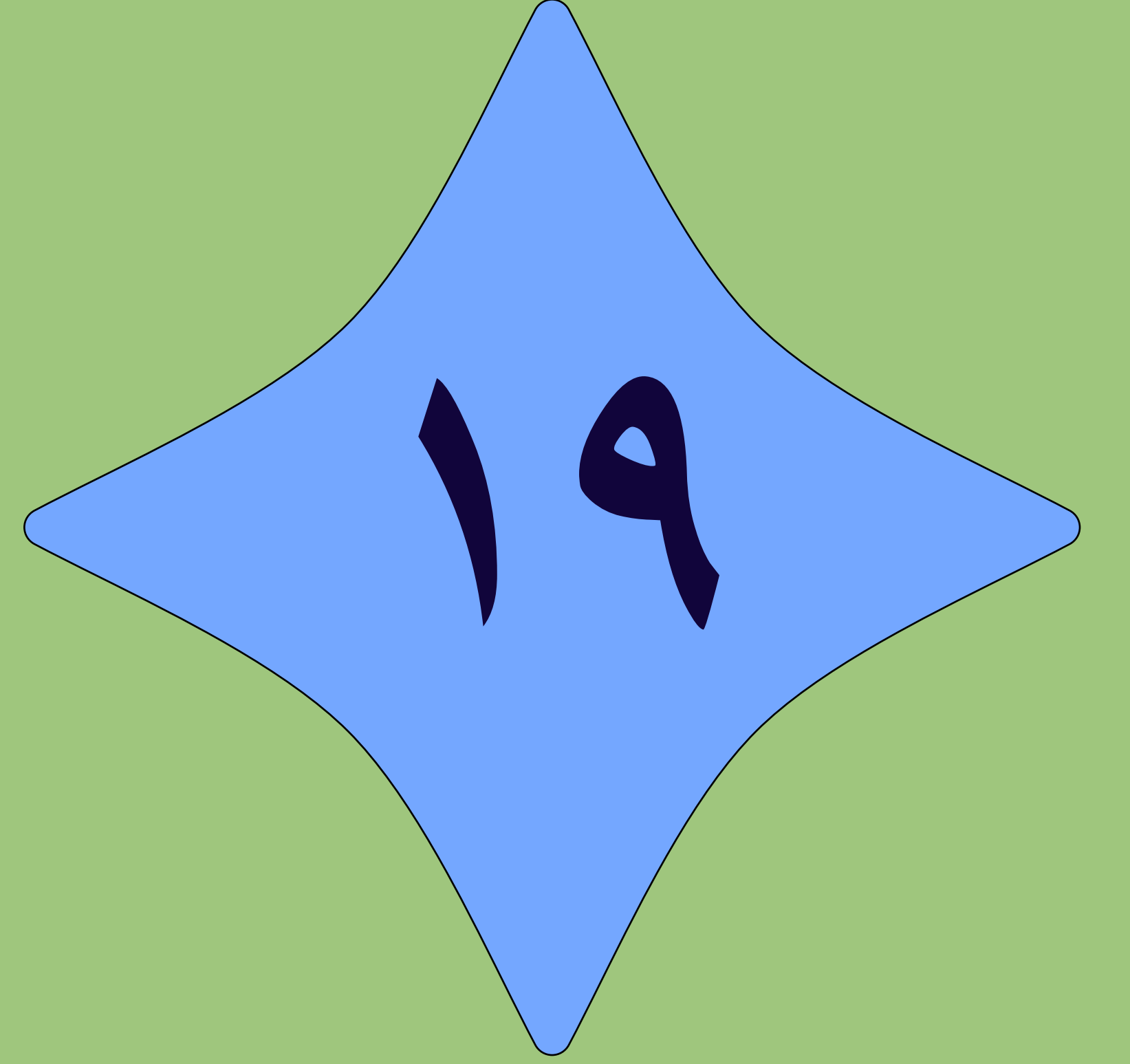
عِشْرَةَ
سِتَّةَ

سَبْعَةَ
عَشَرَ

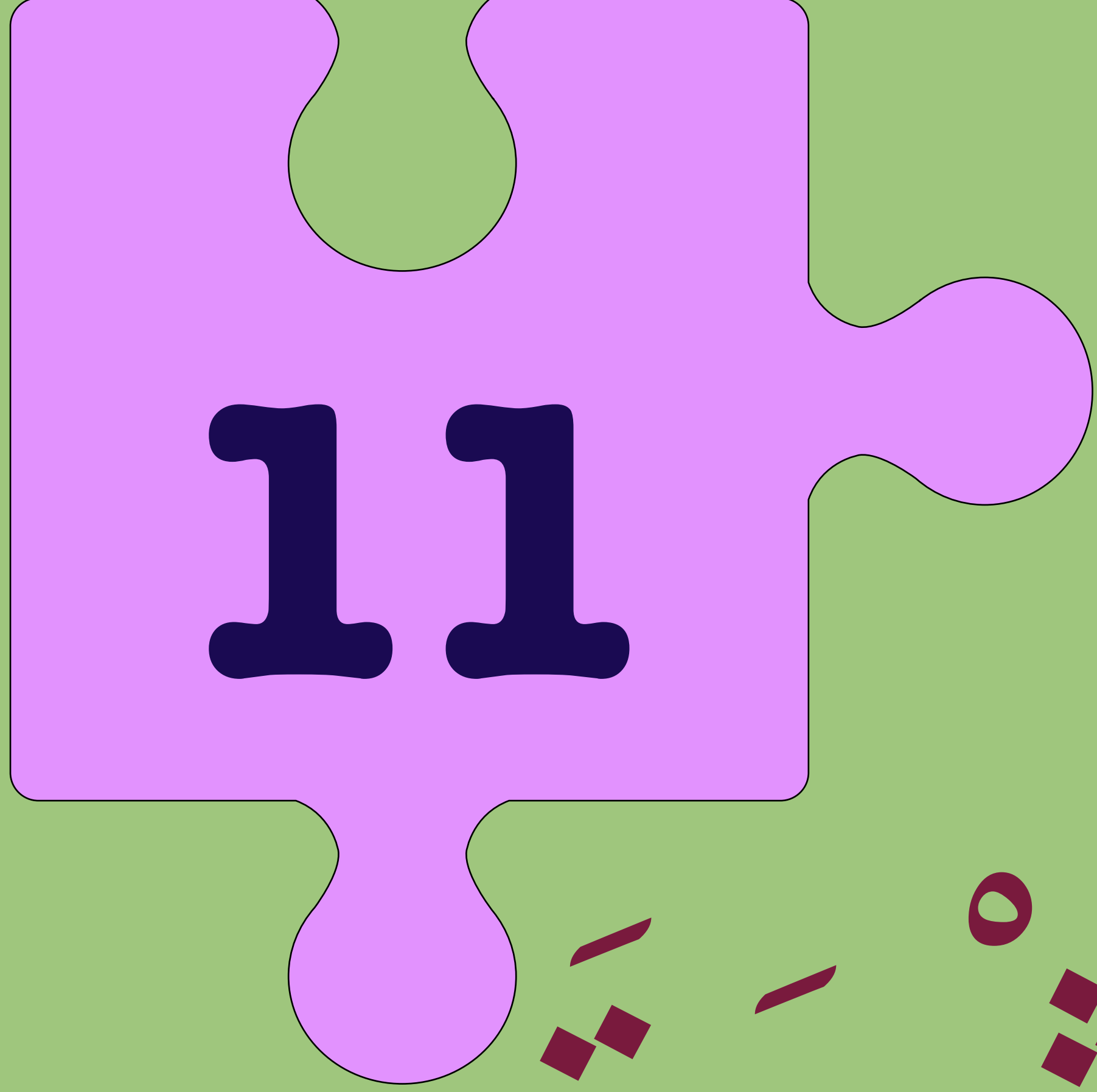
عِشْرِينَ

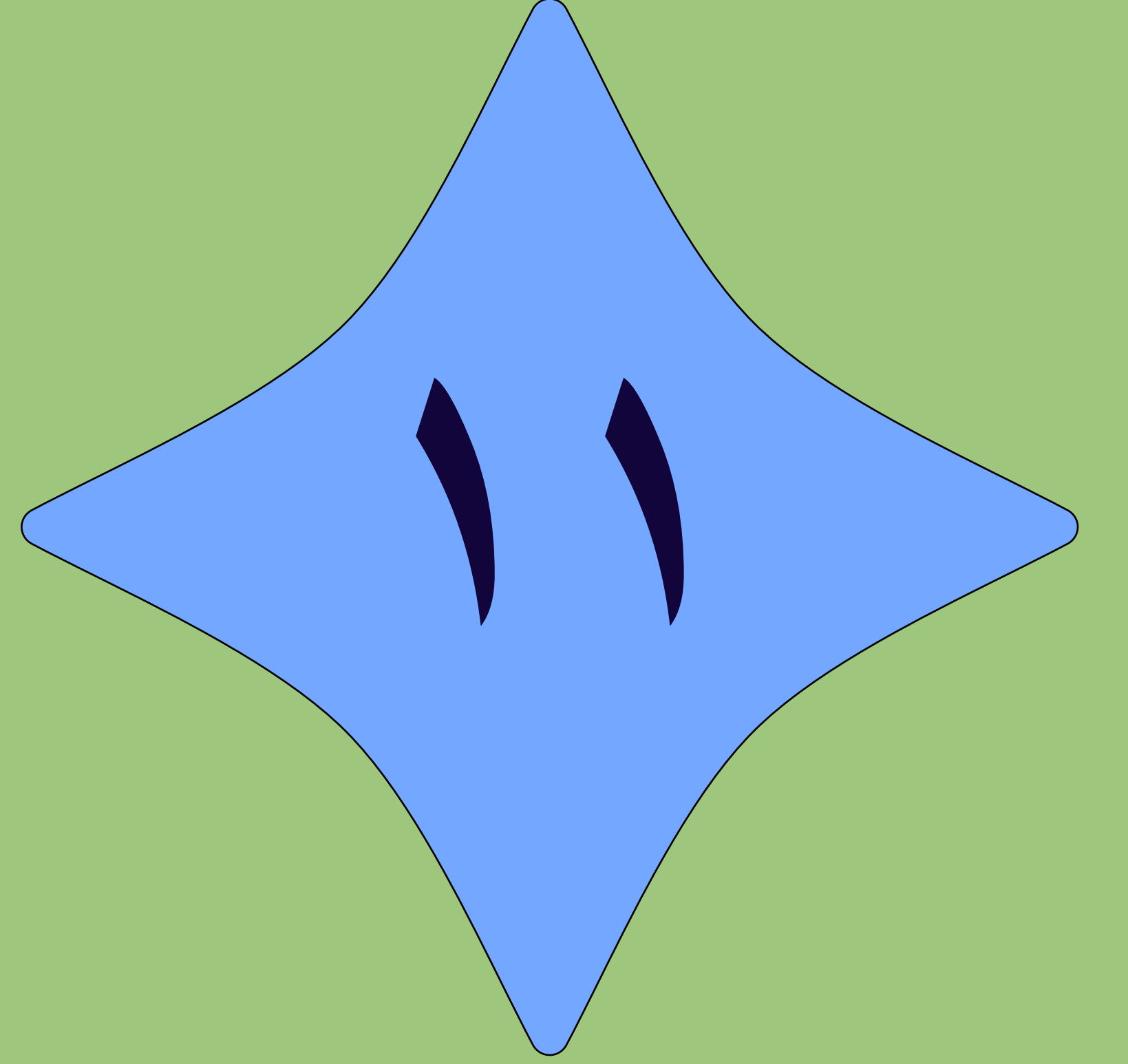
تِسْعَةَ عَشَرَ

Müennes Sayılar

Müennes sayılar derken,
müennes kelimelerle kullanılan
sayıları kasdediyoruz.
Sayının kendisi duruma göre
müzekker **olabilir**.

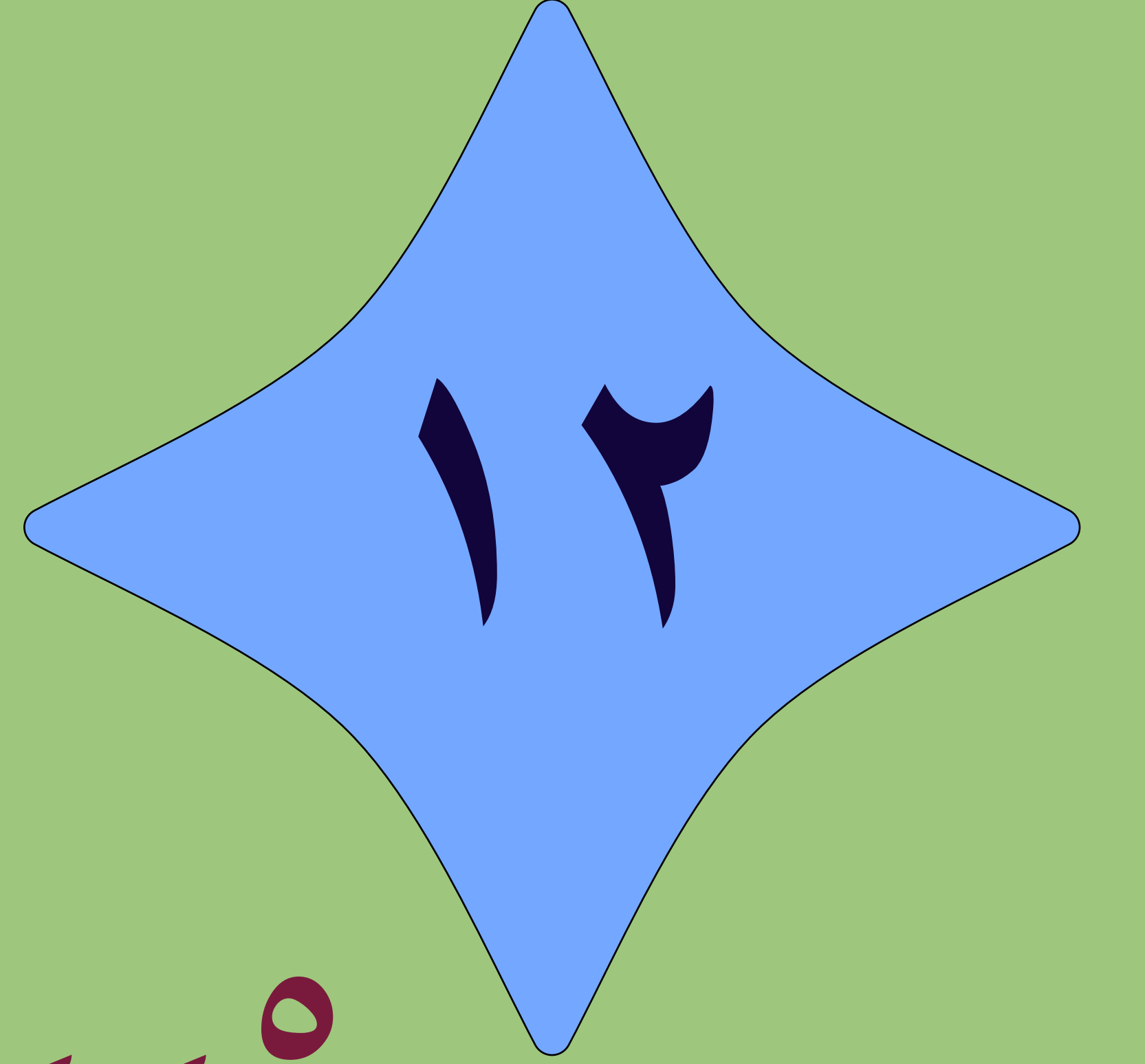
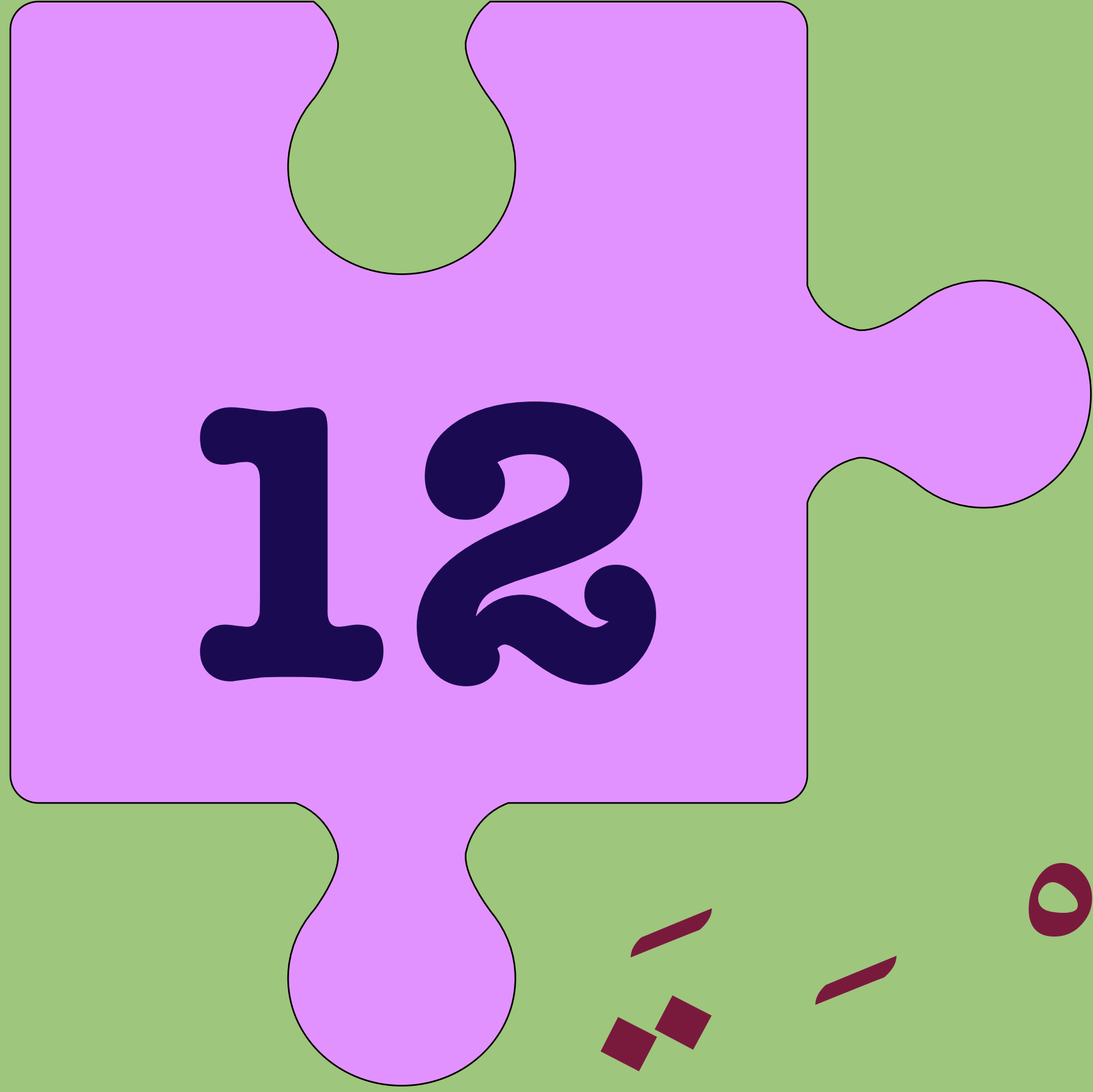
عَشْرَةٌ

أَ حَذَى

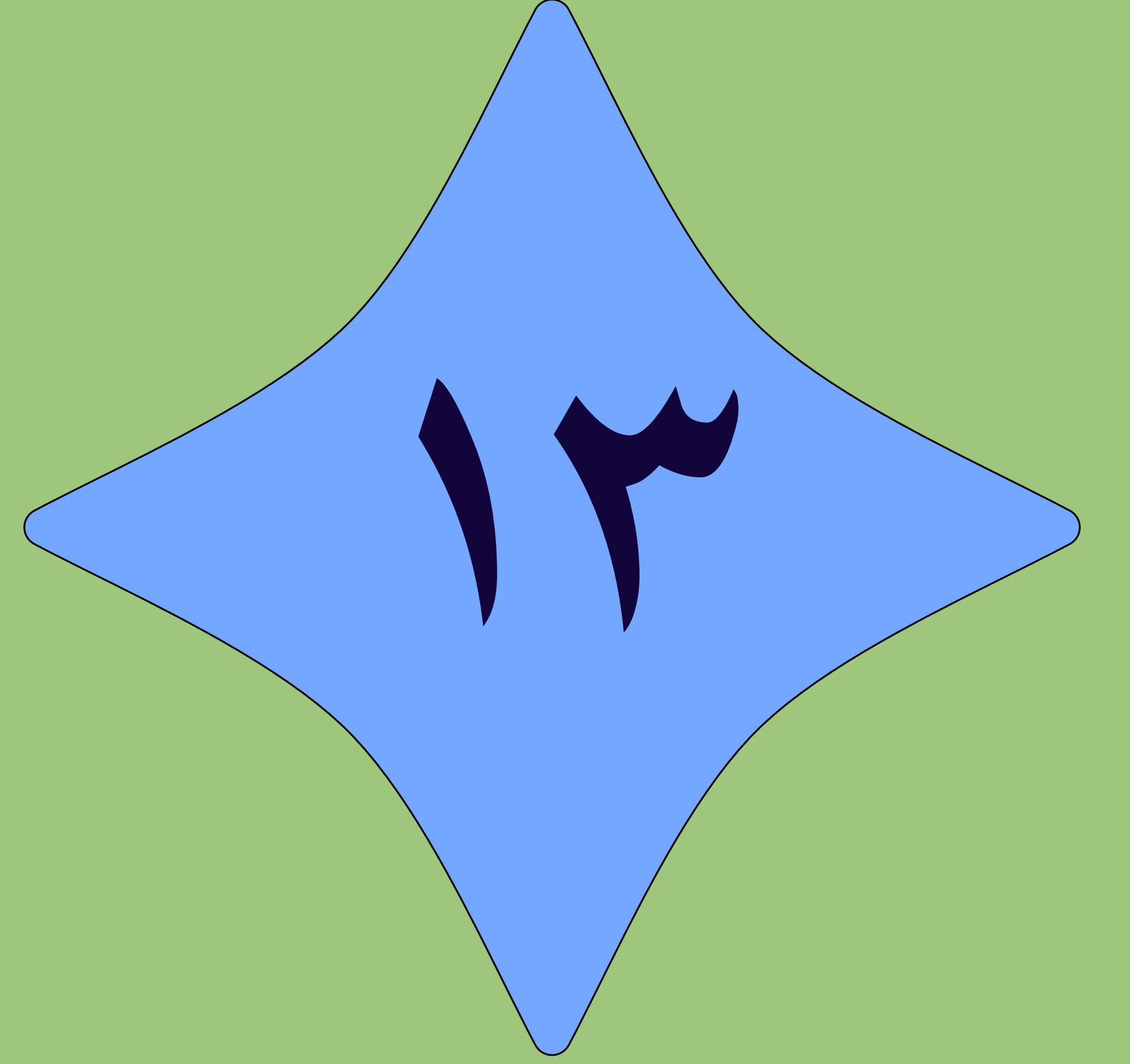

KURAN
ARAPÇASI
OKULU

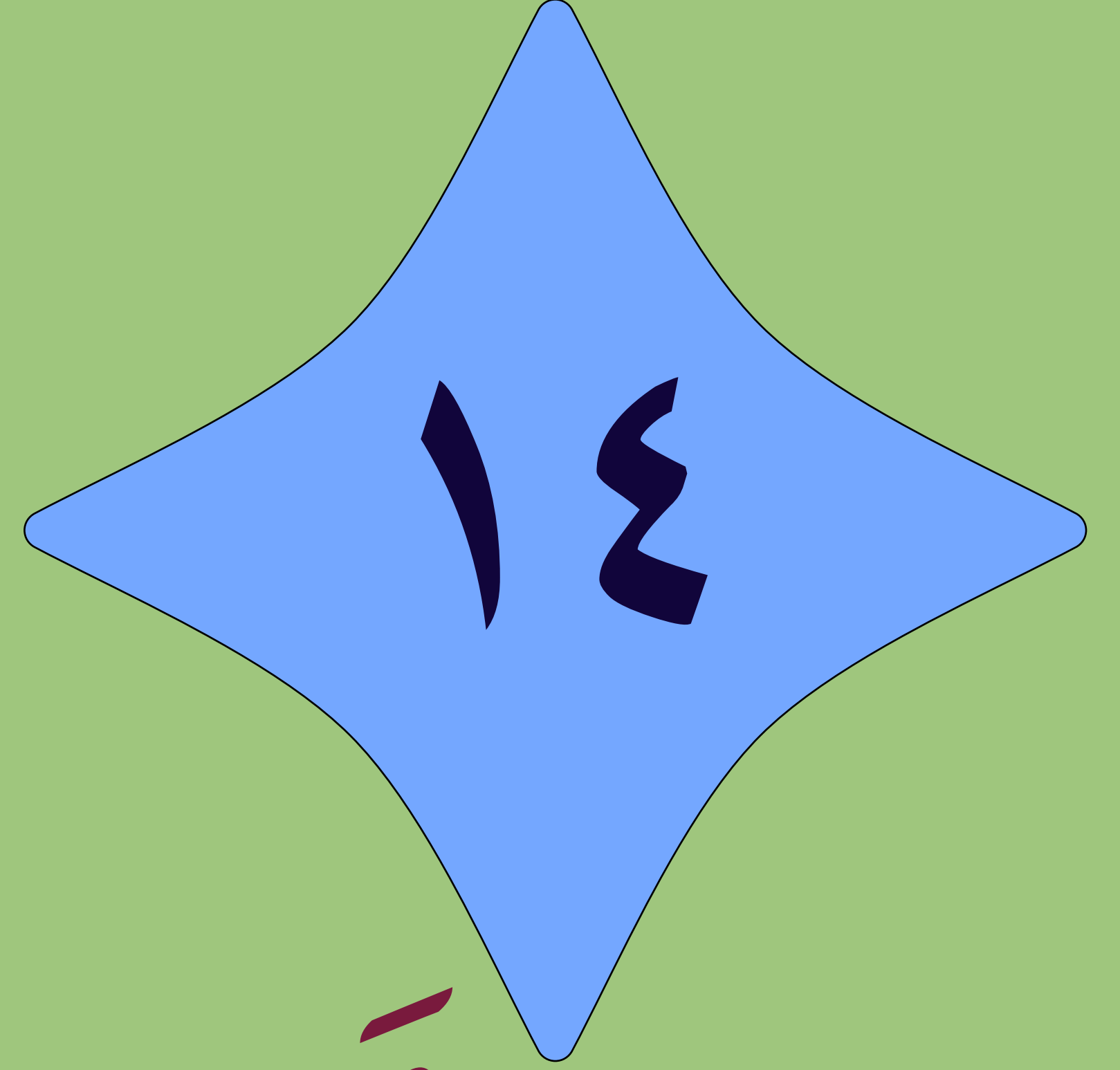
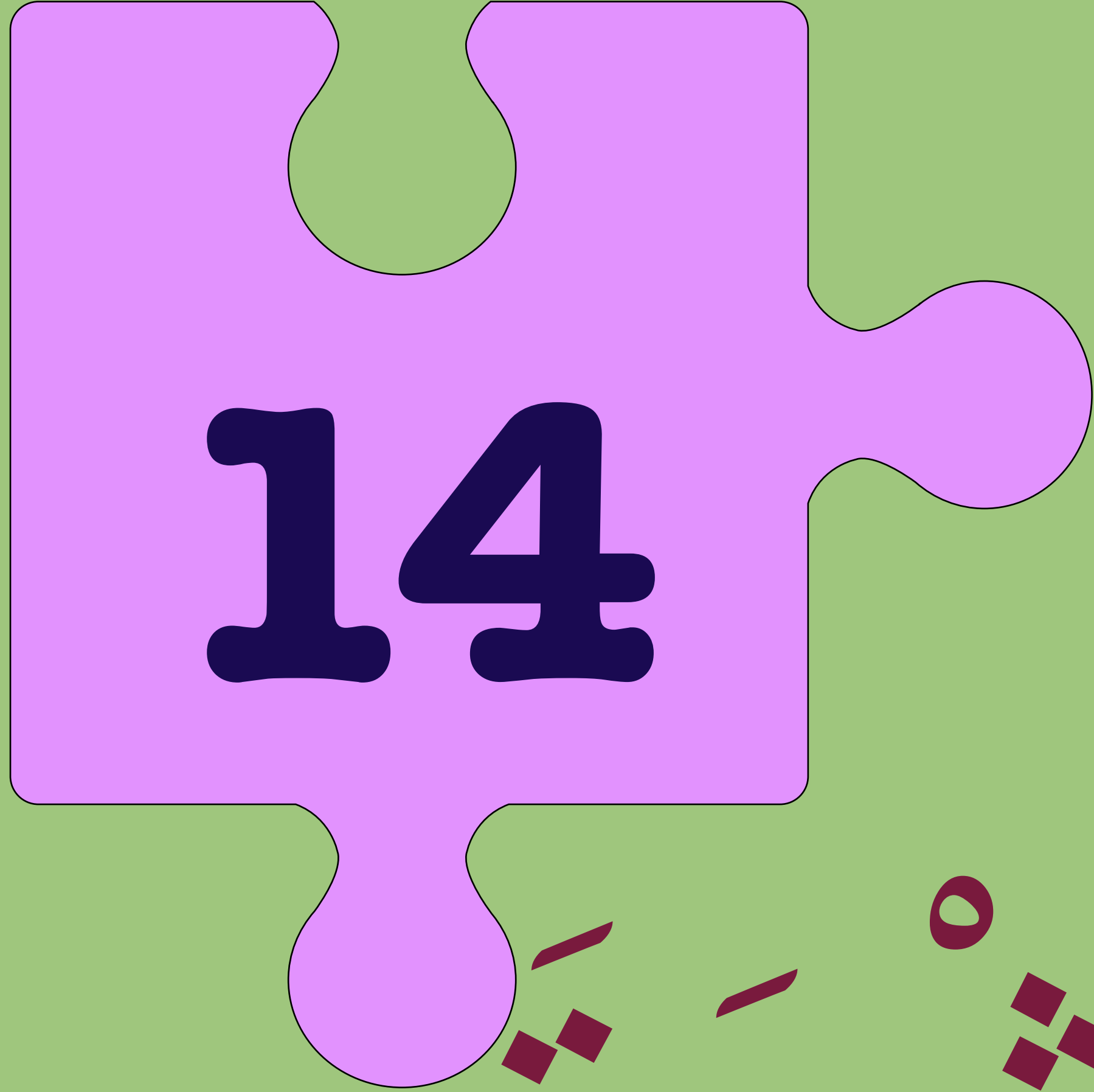
عَشْرَةَ

إِثْنَا

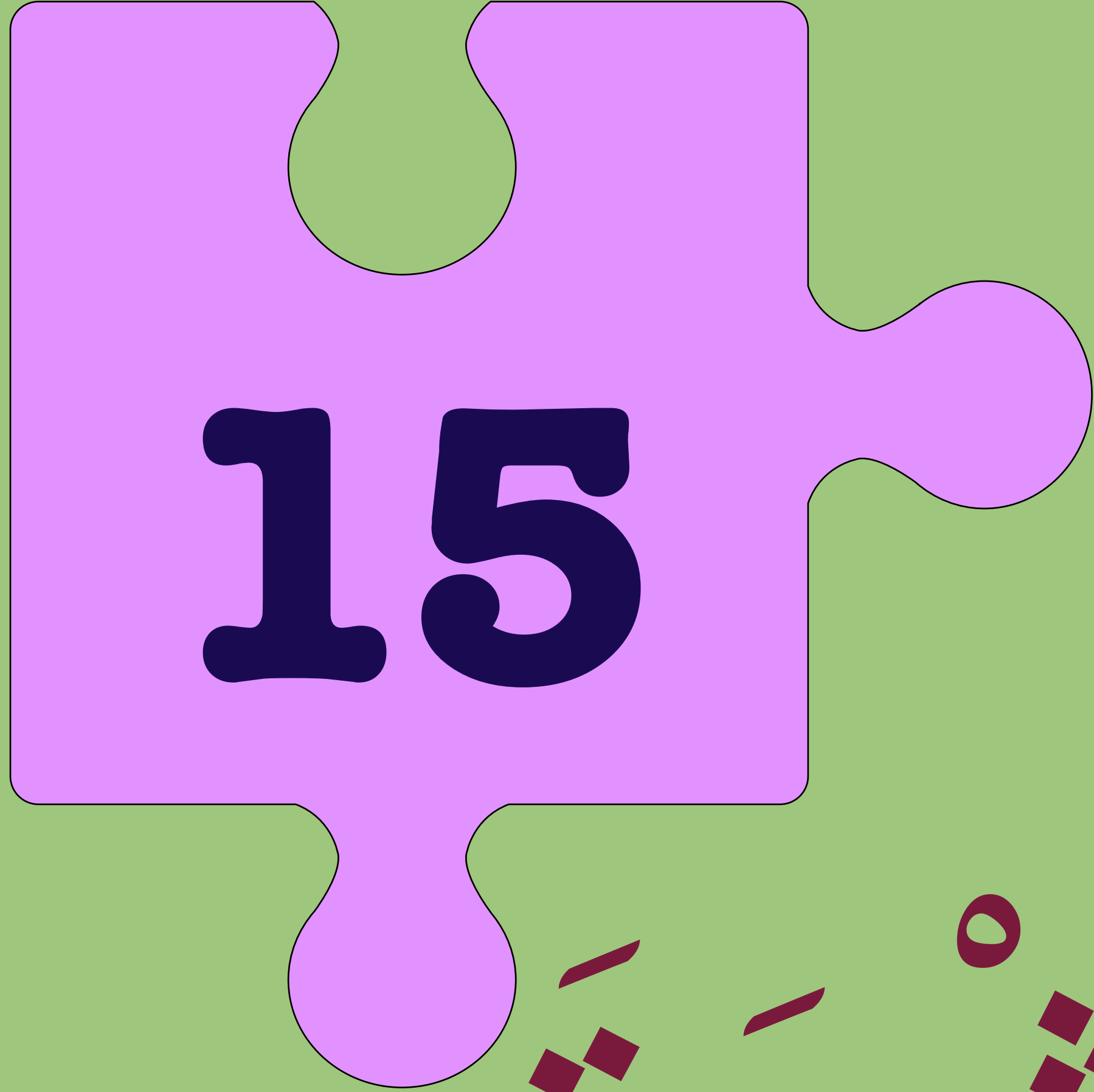
عَشْرَةٌ

ثَلَاثَ

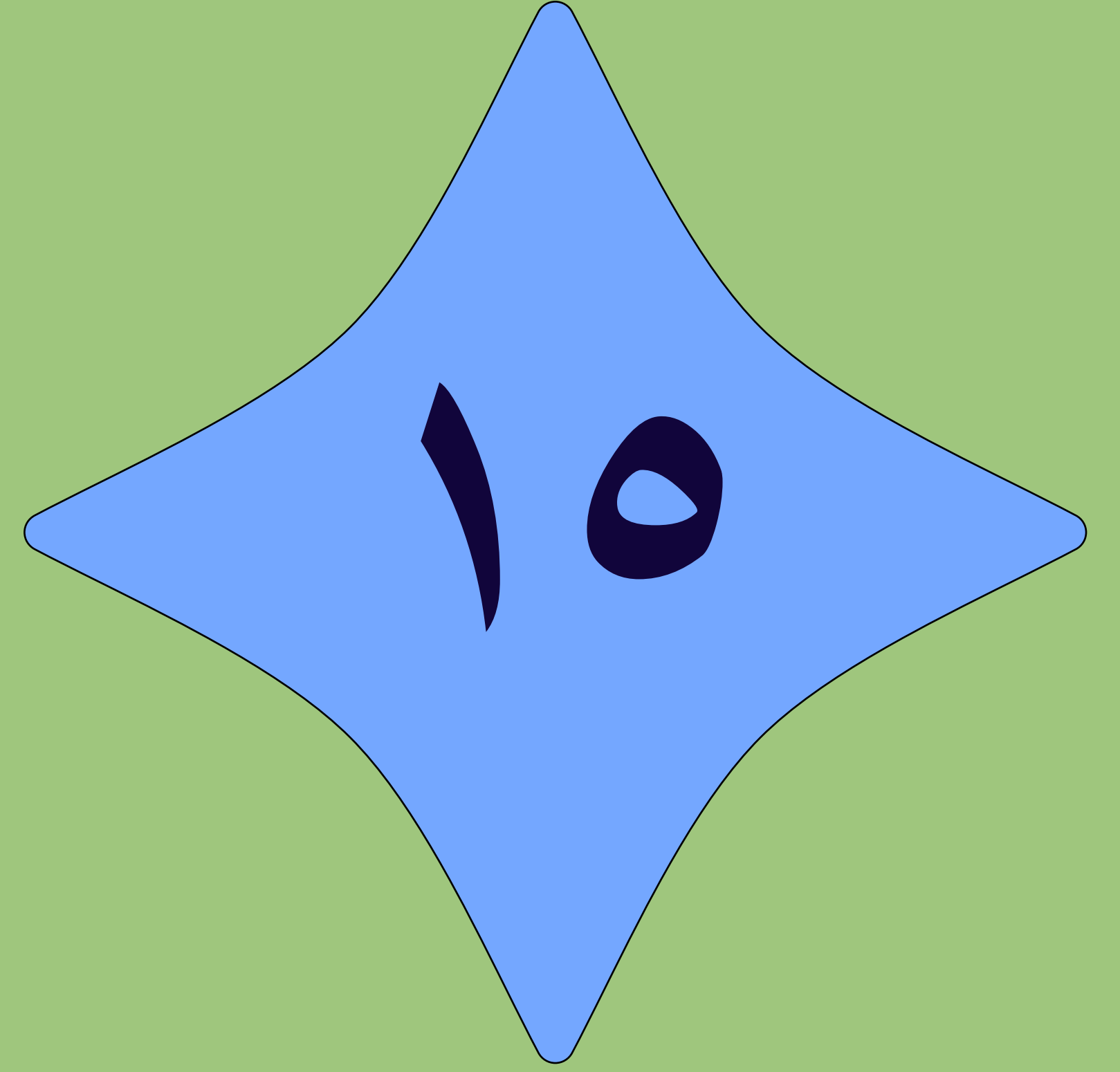

عَشْرَةٌ

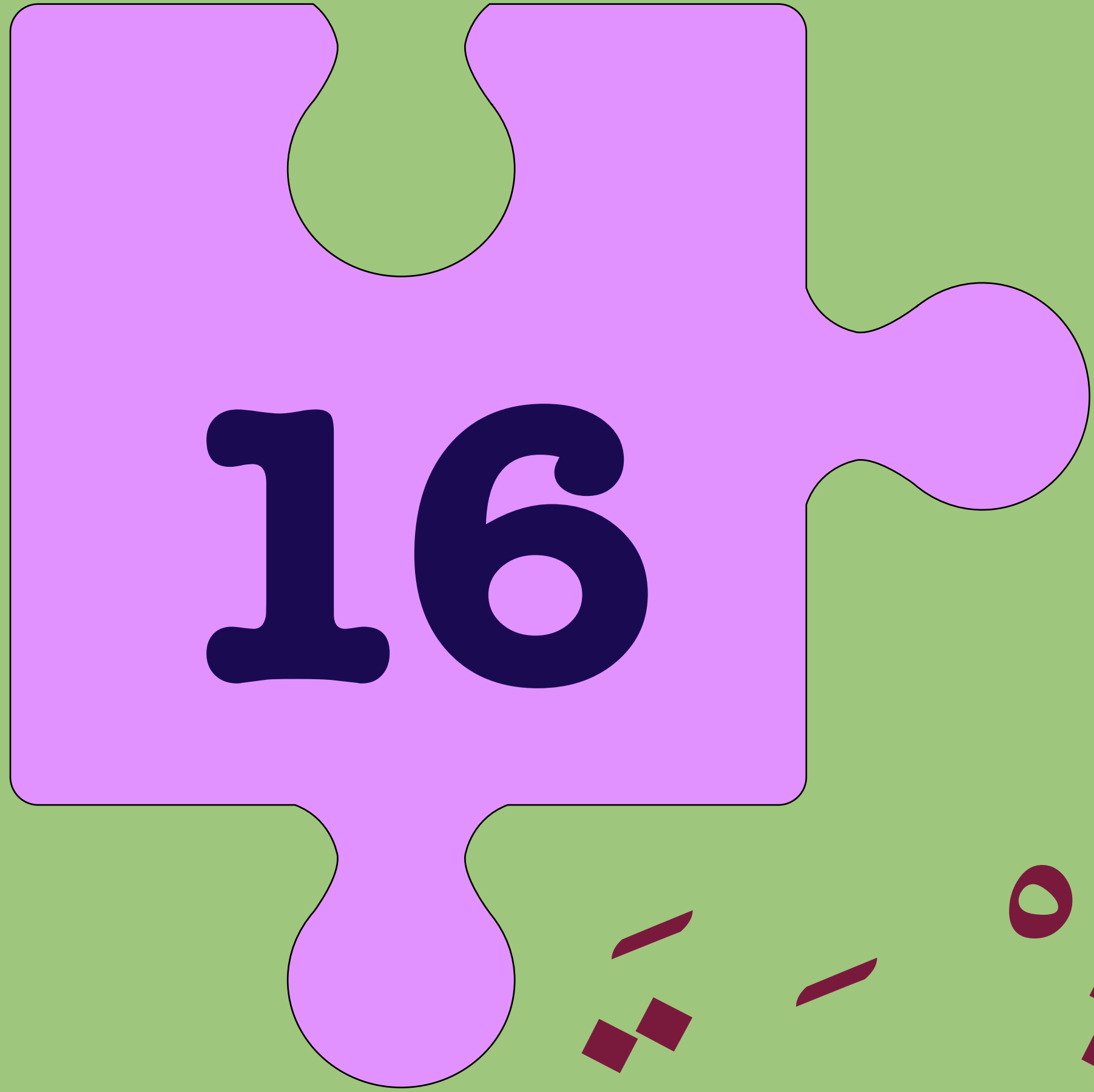
أَرْبَعٌ

عَشْرَةَ

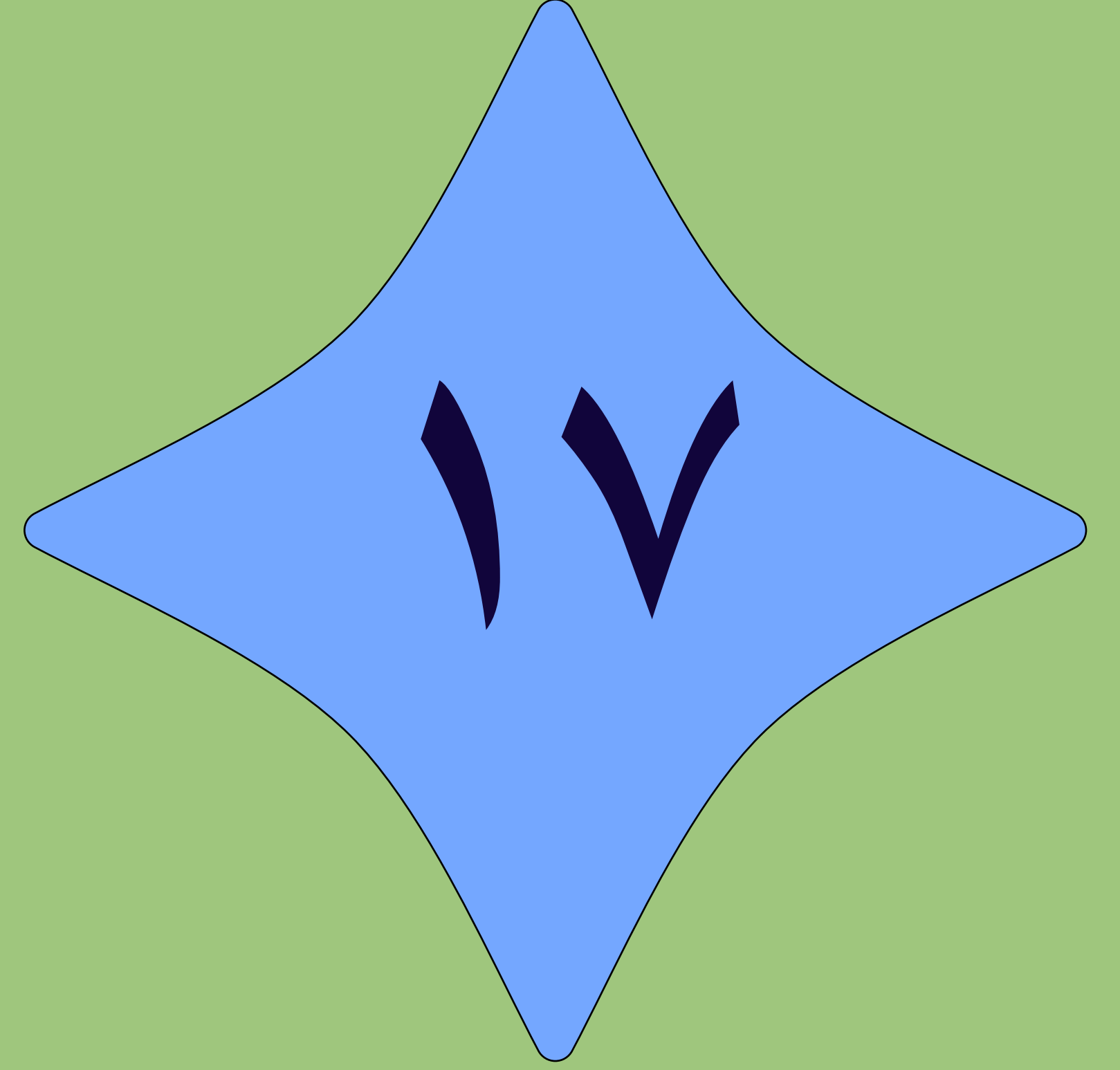
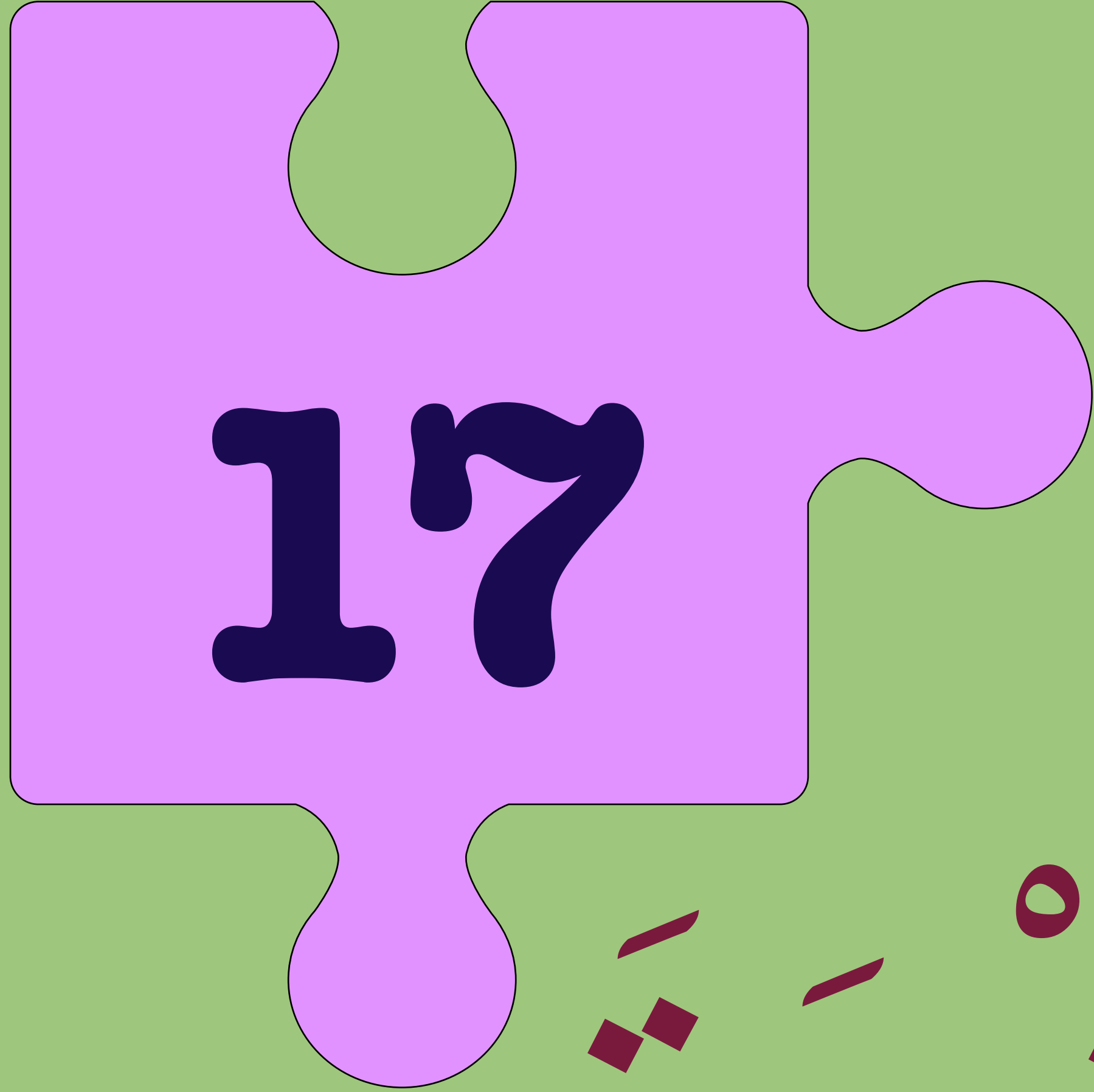
خَمْسَ

عَشْرَةَ

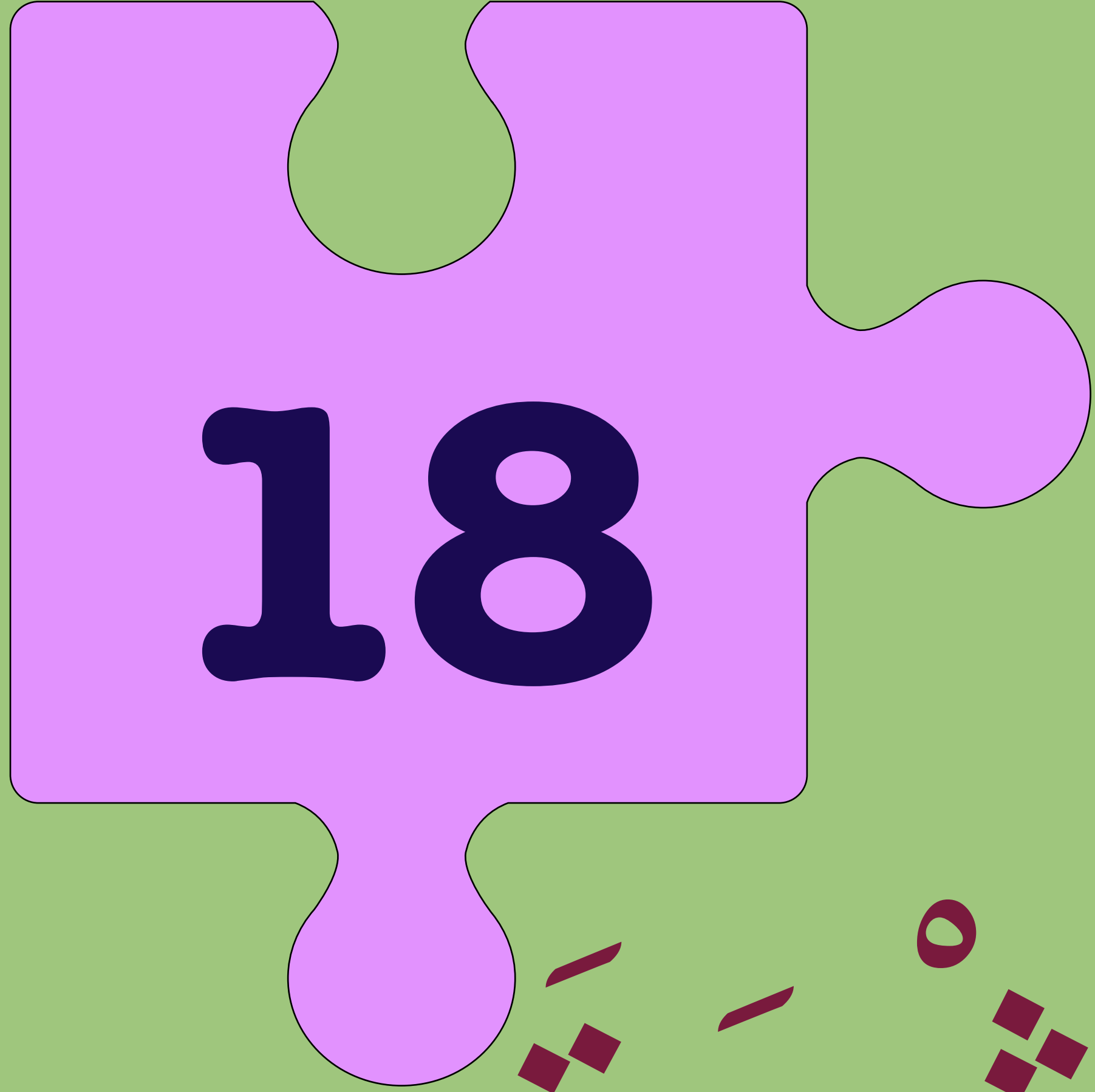
سِتِّ

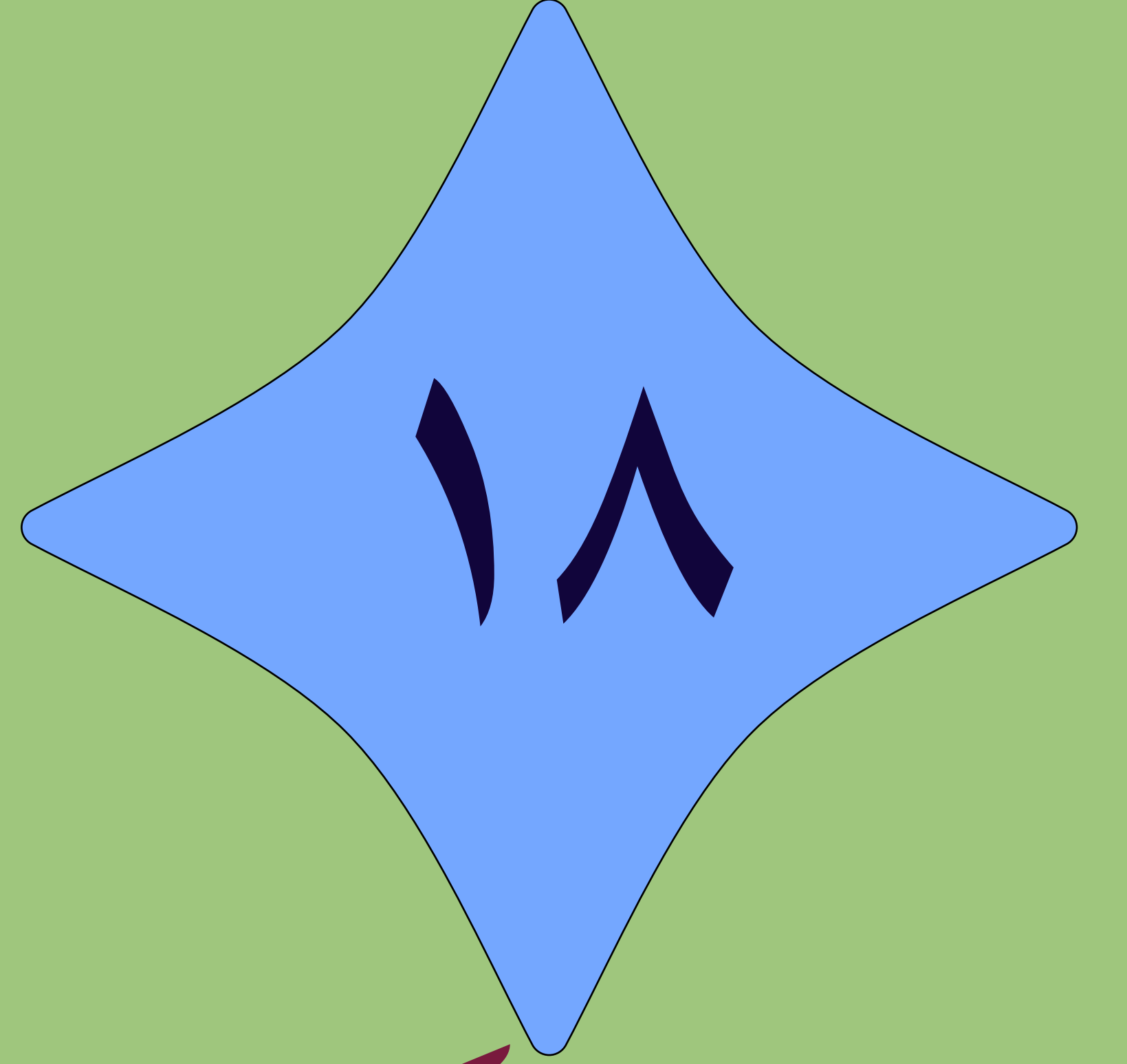

عَشْرَةٌ

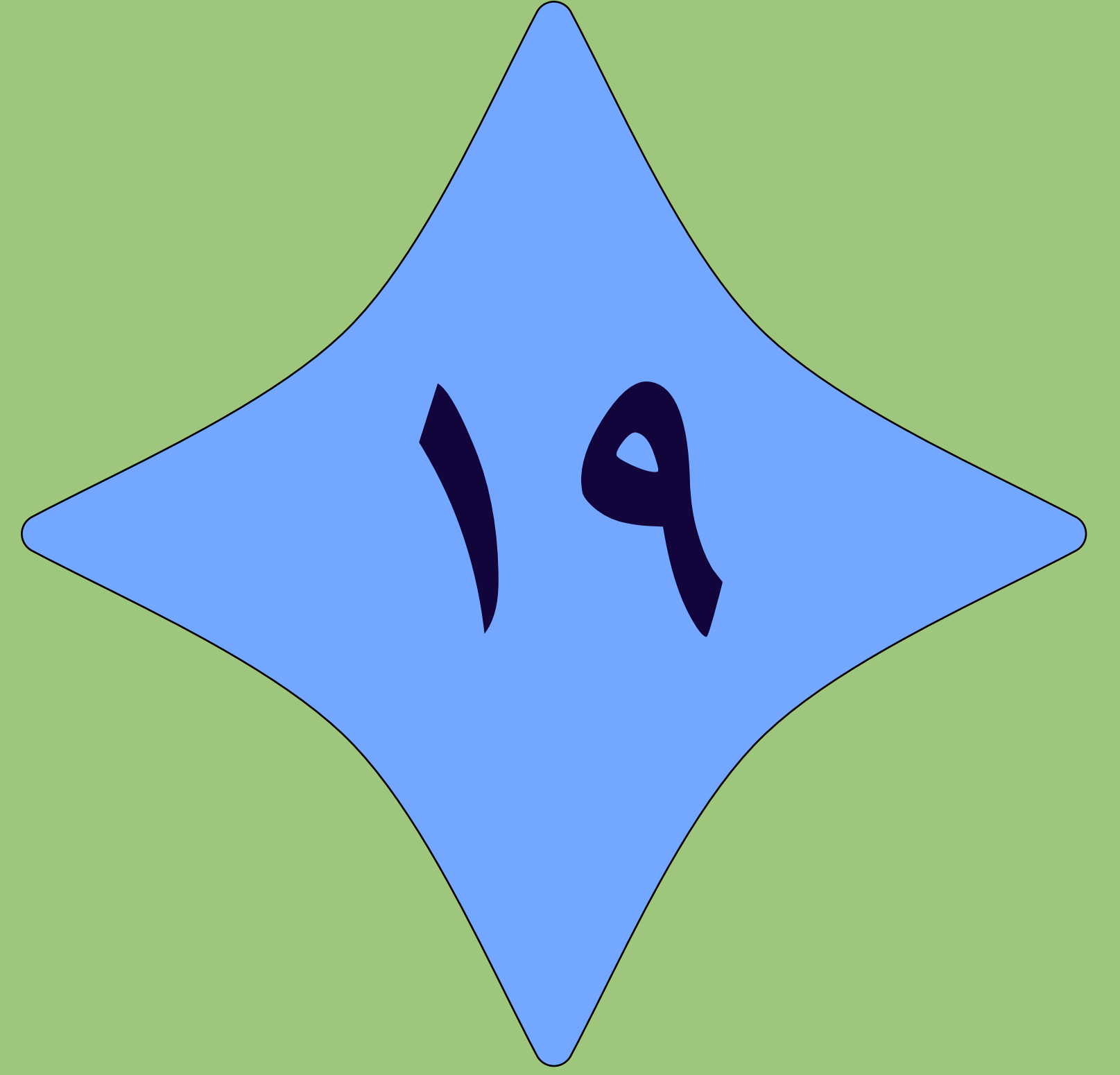
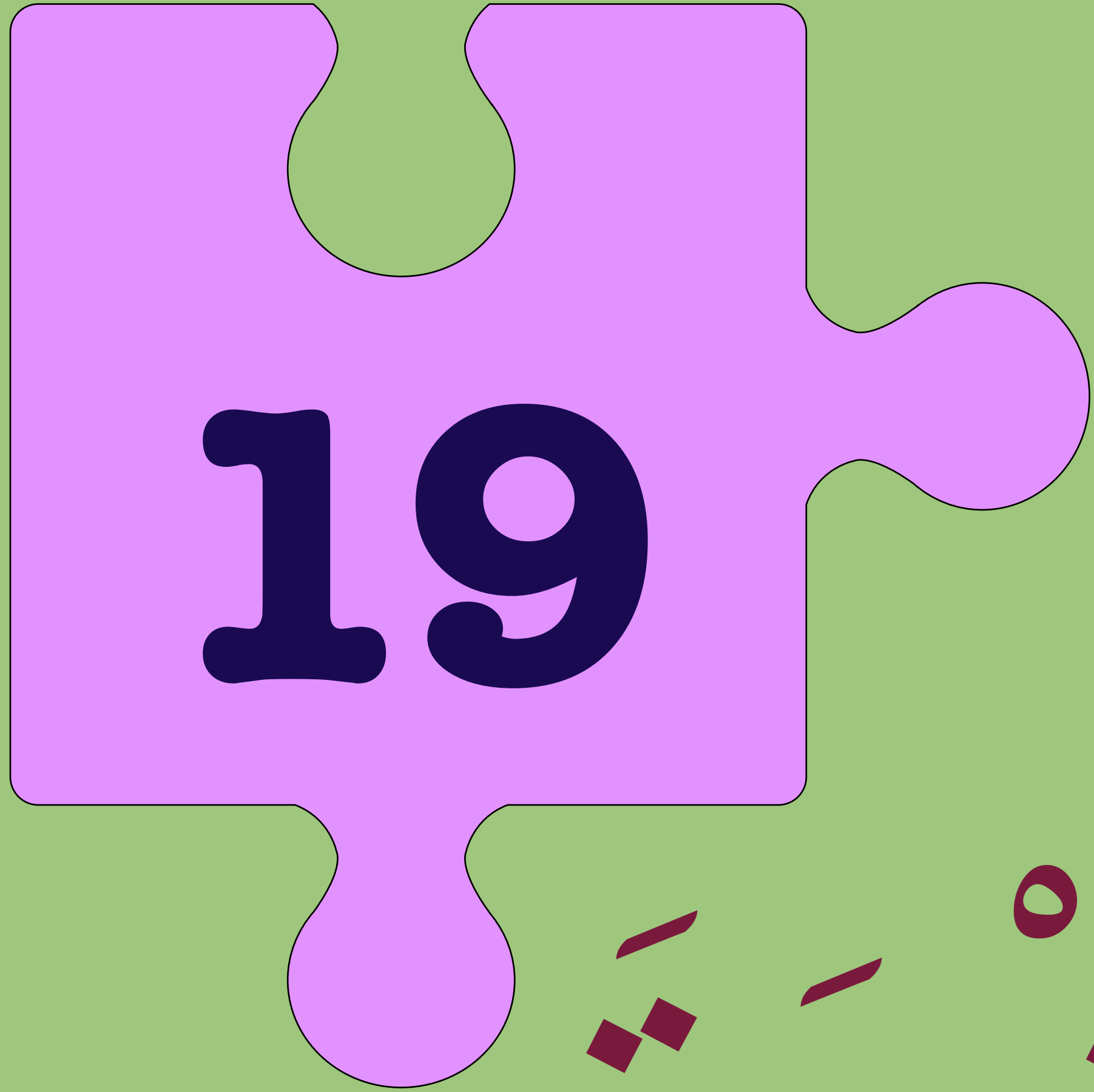
سَبْعٌ

عَشْرَةَ

تَمَانِي

عِشْرَةَ

تِسْعَ

12 rakamındaki “iki” sayısı
müsenna bir isim gibi irab edilir.

Mansub

Mecrur

Merfu'

إِنْتِنِي عَشْرَةَ

إِنْتِنَا عَشْرَةَ

Örnekler

نَجِيحَ أَحَدَ عَشَرَ رِيَاضِيًا

**11 sporcu
başarılı oldu.**

Fetha üzere
mebni

11 sporcu başarılı oldu

أَحَدَ عَشَرَ رِیَاضِیًّا

نَجَحَ

Fâil (merfu')

Fiil

شَكَرْتُ أَحَدَ عَشَرَ طَالِبًا

11 öğrenciye
teşekkür ettim.

11 öğrenciye teşekkür ettim.

أَحَدًا عَشْرَ طَالِبًا

تَشَكَّرْتُ

Mef'ûl (mansûb)

Fiil + Fâil

فِي الْخِزَانَةِ أَحَدَ عَشَرَ قَمِيصًا

Dolapta **11**
gömlek var.

Fetha üzere
mebni

Dolapta 11 gömlek var.

أَحَدٌ عَشْرَ قَمِيصًا

فِي الْخِزَانَةِ

Müptedâ (merfu')

Haber

ظَرَفْنَا إِحْدَى عَشْرَةَ سَفِينَةً فِي الْمَحِيطِ

Okyanusta 11
gemi battı

Fetha üzere
mebni

Okyanusta 11 gemi battı.

فِي الْمَحِيطِ	اِحْدَى عَشْرَةَ سَفِينَةً	فَرَّقَتْ
Mef'ûl	Fâil (merfu')	Fiil

حَفِظَ كَمَالَ^{۲۹} اِحْدَى عَشْرَةَ^{۱۰} شِعْرًا

**Kemal 11 şiir
ezberledi.**

Kemal 11 şiiir ezberledi.

إِخْدَى عَشْرَةَ شِعْرًا

كَمَالٌ

حَفِظَ

Mef'ûl (mansûb)

Fâil

Fiil

سَافَرَ السَّائِحُ إِلَى إِحْدَى عَشْرَةَ مَدِينَةً

Turist **11** şehre
seyahat etti.

Fetha üzere
mebni

11 şehre

إِخْدَى عَشْرَةَ مَدِينَةٍ

أَلَى

Mecrûr

Harf-i cer

مَرِيضَ إِثْنَا عَشَرَ طَالِبًا

12 öğrenci hasta oldu.

Fetha üzere
mebni

12 öğrenci hasta oldu.

إِنَّا عَشْرَ طَالِبًا

مَرِيضًا

Fâil (merfu')

Fiil

سَأَلْتُكَ إِثْنَيْ عَشَرَ سُؤْلاً

Sana **12** soru
sordum.

Sana 12 soru sordum.

إِنِّي عَشَرْتُ سُوْءَ الْأَسْئَلِ

سَأَلْتُكَ

2. Mef'ûl (mansûb)

Fiil+Fâil+
Mef'ûl

دَخَلَتِ الْمَكْتَبَةَ اثْنَا عَشْرَةَ تَلْمِيذَةً

**Kütüphaneye
12 kız öğrenci girdi.**

Fetha üzere
mebni

Kütüphaneye 12 kız öğrenci girdi.

اَتْنَتَا عَشْرَةَ تَلْمِيذَةً

الْمَكْتَبَةِ

دَخَلَتْ

Fâil (merfu')

Mef'ûl

Fiil

حَفِظْتُ اَثْنَيْ عَشْرَةَ سُورَةً

12 sure ezberledim.

12 sure ezberledim.

اَتَلَّتْنِي عَشْرَةَ سُورَةٍ

حَفِظْتُ

Mef'ûl (mansûb)

Fiil + Fâil

رَكِيبَ الْحَافِلَةِ سَبْعَةَ عَشَرَ رَاكِبًا

Otobüse 17
yolcu bindi.

Fetha üzere
mebni

Otobüse 17 yolcu bindi.

سَبْعَةَ عَشَرَ رَاكِبًا

الْحَافِلَةَ

رَكِبَ

Fâil (merfu')

Mef'ûl

Fiil

فِي الثَّلَاثَةِ خَمْسَ عَشْرَةَ رُجَاجَةً

**Buzdolabında 15
şişe vardır.**

Fetha üzere
mebni

Buzdolabında 15 şişe vardır.

حَمْسَ عَشْرَةَ زُجَاجَةً

فِي الثَّلَاثَةِ

Müptedâ (merfu')

Haber

سَلَّمَ الْعَمِيدُ عَلَيَّ أَرْبَعَةَ عَشَرَ وَزِيرًا

Dekan **14** bakani
selamladı.

Fetha üzere
mebni

14 bakan üzerine

أَرْبَعَةَ عَشَرَ وَزِيرًا

عَلَى

Mecrûr

Harf-i cer

بَاعَ الْبُقَالُ تِسْعَ عَشْرَةَ صَحِيفَةً

Bakkal 19 gazete sattı.

Bakkal 19 gazete sattı.

تِسْعَ عَشْرَةَ صَحِيفَةً

الْبُقَّالُ

بَاعَ

Mef'ûl (mansûb)

Fâil

Fiil

Ayetlerden Örnekler

أَسْتَعِينُ بِاللَّهِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Yusuf Suresi 4:

رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا

“Ben on bir yıldız gördüm.”

gördüm

رَأَيْتُ

on bir

أَحَدَ عَشَرَ

yıldız

كَوْكَبًا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Tevbe Suresi 36:

اِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللّٰهِ اثنَا عَشَرَ شَهْرًا

Şüphesiz Allah katında ayların sayısı on ikidir...

**Şüphesiz
ayların sayısı**

إِنَّ طَهُهُ الشُّهُورِ

Allah katında

عِنْدَ اللَّهِ

on iki aydır

أَتْنَا عَشَرَ شَهْرًا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Maide Suresi 12:

وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا

Onlardan on iki temsilci gönderdik...

gönderdik

وَبَعَثْنَا

onlardan

مِنْهُمْ

on iki temsilci

اِثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Bakara Suresi 60:

فَإِنْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا

Ondan on iki pınar fışkırdı...

fıŝkirdi

فَافْجَرْتُ

ondan

مِنْهُ

on iki pınar

اَثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Araf Suresi 160:

وَقَطَّعْنَاهُمْ عَشْرَةَ آسْبَاطًا

Biz onları on iki boya böldük...

Biz onları böldük

وَقَطَعْنَا لَهُم

on iki boya

اَلثَّنِي عَشْرَةَ اَسْبَابًا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Müddessir Suresi 30:

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ

Onun üzerinde on dokuz (görevli melek) vardır.

onun üzerinde
... vardır

عَلَيْهَا

on dokuz

تِسْعَةَ عَشَرَ

Lütfen
abone olmayı
unutmayalım 😊

